

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:16 Sayı:393

İŞÇİNİN SESİ

1 Mayıs, 1 Mayıs alanında kutlanmalıdır
23 Nisan 1990

ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

HAYDİ 1 MAYIS'A!

1 MAYIS

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. □ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England □ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) □ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Sol harekette kadınlara yanlış yaklaşımlar

Değerli Yoldaşlar,
Geçtiğimiz ay katıldığım bir eylem birliği toplantısında, Halepçe katliamının 2. yıldönümünde yapılacak eylemler hakkında konuşuldu. Bu toplantıya katılmaları için çeşitli derneklere çağrı yapılmıştı ama dernekleri temsil edecek olan arkadaşların çoğu toplantıya gelmemişti. Dolayısıyla toplantı iyi değildi. Üç dernek temsilcisi vardı ve konuşulacak işlerin çoğu konuşulmadı. Fazla birşey karara bağlanmadı.

Eylem birliği toplantısına katıldığım yerde, aynı gün, bir de 8 Mart konusu işleniyordu. Biz de biraz oturduk dinledik. Bizim dinlediğimiz sürede bazı noktalar saptırılarak anlatıldı.

Kadın bir tek 8 Mart'ta değil, yılın her gününde yapılan her seminere, her toplantıya katılmalıdır. Kendini geliştirmesi için de erkek arkadaşların ve yetişkin kadın arkadaşların ona yardımcı olması gerekiyor.

Bildiğimiz gördüğümüz bazı erkek arkadaşlar var ki konuşurlarken mangalda kül bırakmazlar. Yaşamda ise bu arkadaşlar eşlerine yapılmayacak hareketleri yaparlar ve onların ilerlemesini istemezler. Çeşitli tehditler savururlar. Tabii bu arada kadın, bu tür zorluklara karşı duramayacağı için ses çıkarmaz, kendi kendine kalmayı tercih eder. Kadınlar gününe katılıp da ne yapayım diyerek katılmaz. Ufak bir mücadele bile vermek istemez.

Kadınlarımızın bu kadar geri planda kalmaları doğru bir tutum değildir. Bir kadın kendi bağımsızlığını alamamışsa, bu bağımsızlığı eşi de ona vermemişse, zaten istese de kadınlar gününe gidemez. Bu düzende erkekler kadını bağımlı kılıp, istediği yere gitmesine "izin" vermezler ama kendileri rahat rahat gezerler, yolda kahvede konuşurlar. Bu tüm Türkiyeli sol örgütlerde de olan bir sorundur.

8 Mart'ta erkeklerin çoğu 8 Mart olduğunu bile unuturlar. Bir de gırgır geçerler, "8 Mart da neymiş, söylerken bile zayıf kalıyor" diye. Bence 8 Mart'ın şakası bile yanlıştır. Daha erkeklerimiz bu düşünceyi kabul etmemişlerse, bu, devrimci hareket için çok üzücü bir durumdur.

Kadını, kadın olarak değil, bir insan olarak ele almalıyız. Bazı arkadaşlar yoldaşlarını, bacılarını ayırıyorlar ama geneliyle kadınlara bir zevk aracı olarak bakıyorlar. Bu doğru değildir, gerçekte çok düzeysiz birşeydir.

Yoldaşlar, Paris'te bulunan yoldaşlarımız kadın sorunuyla yeterince ilgilenmiyorlar. Kadın sorunuyla ilgilenme işinin yalnızca kadın yoldaşlara bırakılması yanlıştır. Erkek yoldaşların da bu sorunla daha fazla ilgilenmeleri gereklidir. Elele omuz omuza olursak çok daha iyi bir sonuç alacağımıza inanıyorum.

Yaşasın işçi sınıfı!
Yaşasın TKP!

Z.Yener, Paris

Görevimiz bilinçli kararlı mücadeledir

Sevgili yoldaşlar,
Biz devrimciler için, öğrendiklerimiz hiçbir zaman yeterli değildir. Çünkü hem burjuvaziye ve Marksizm-Leninizmi revize edenlere karşı kendimizi sağlam temellere dayanır şekilde savunmak, hem de doğruları işçi sınıfına götürebilmek için, ilk önce bizlerin Marksizm-Leninizmi özümseyip, gelişen yeni durumlarda doğru düşünce üretebilir düzeye gelmemiz gereklidir.

Günümüzde gelişen olaylar o kadar çok ve değişken ki... Dünyada gelişen olaylar, sosyalist ülkelerin bugünkü durumu, ülkemizdeki durumlar biz devrimcilere gerçekten büyük görevler yüklüyor. Sosyalist ülkelerde geriye adım atılsa bile, ülkemizde ve başka bazı zayıf halkalarda da devrimin koşulları olgunlaşıyor.

O zaman bizlere düşen görev, önümüze çıkan sorunlara bilinçli, kararlı sağlıklı ve aynı zamanda uzun erimde geçerliliğini koruyacak bir şekilde çözüm bulmaktır. Çünkü devrim uzun erimli bir mücadele gerektirir. Objektif koşullar oluşsa bile, subjektif koşulları oluşturup, kitleleri devrime hazırlamamız gerekir. Bunu ancak TKP'miz sağlıklı bir şekilde hayata geçirebilir. Gelişen durumlar ve ülkemizin koşulları göstermiştir ki işçi sınıfını zafere ancak TKP'miz götürebilir.

Artık ben de partide görev isteyeceğim. Biz devrimcilerin görevi burjuvazinin ömrünü kısaltmak, onu tarihin çöplüğüne atmak proletaryanın bayrağını göklerde dalgalandırmaktır.

Tek yol devrim!

Cengiz Aydınoğlu, İzmir

OKUYUCU YOLDAŞ

İşçinin Sesi'ni daha güçlü çıkartabilmek, fabrikalarla, işyerleriyle, işçi semtleriyle olan bağını derinleştirip güçlendirmek, deneyimlerinizden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ve daha etkili ulaştırabilmek için gazetenizi yazılarınızla, haberlerinizle, çektiğiniz ya da topladığınız fotoğraflarla besleyin.

İşçinin Sesi çalışanları

Eylem biçimlerini genel olarak gözden geçirmek ve şu soruya da, Türkiye koşullarını dikkate alarak doğru yanıt vermek gerekiyor

Genel grev nasıl yapılır?

Ülke çapında, hareketin ulaştığı genel düzey açısından, imza kampanyası, alkışlı protesto vb. tür eylem biçimleri artık yığın hareketini geri çekici işlev görmektedir. Ve zaten işçi sınıfımızdan da militan eylem istemi net ve açık bir biçimde yükselmektedir. Tam da bu noktada, önümüzde militan görünümlü bir başka tuzak beliriyor. Bu da genel grev yapma çağrısıdır. Oysa bizimki gibi bir ülkede genel grev ayaklanmayla bağlıdır.

Uzunca bir süredir, hareketliliğin giderek artmakta olduğu bir ortamda yaşıyoruz. Bu durum, eylem biçimleri konusunu gündeme getirip, pratiğin de gösterdikleri ışığında, gözden geçirmeyi gerektiriyor.

Söylemeye bile gerek yok ki, eylem biçimleri mutlak değildir, ortama göre değişir. Dün ileri sayılacak biçimler bugün geri kalabilir. Nitekim öyle de olmaktadır.

Kıpırdanışın ilk başladığı sıralarda, açlık grevi, alkışlı protesto, imza kampanyası gibi biçimler son derece yerindeydi. Bunlar, düşmana küçük küçük tokatlar atarken, bu arada, eylem yapma gerekliliğini hatırlatan, eylemlere katılımı artıran birer alıştırma işlevi görüyordu. Bu eylemlerin pratiği içinde, düşmanın suratına tükürsen yağmur yağdı diyecek kadar yüzsüz olduğu, böyle küçük eylemlerin etkili olmadığı sergilendi. Daha militan eylemler yapma gerekliliği bilinçlerde filizlendi ve eylemlere katılım da hızla yükseldi.

Geri eylem biçimleri belirli somut durumlarda her zaman kullanılabilir. Örneğin, cezaevi koşullarında, bu biçimler hep geçerlidir. Yine örneğin, 40 yıldır grev yapmamış bir işkolunda grev yapılacaksa, bunun başlangıç adımları olarak, eyleme çıkacak işçileri hazırlayacak bu biçimler kullanılabilir. Ama ülke çapında, hareketin ulaştığı genel düzey açısından bakıp, öncü eylem biçimleri ne olmalıdır sorusunu yanıtlarsak, artık şunu açıkça söylemek gerekir: Yukarıda örneklediğimiz tür eylem biçimleri artık bayatlamış ve geri kalmıştır. Bunlar artık yığın hareketini geri çekici işlev görmektedir. Ve zaten işçi sınıfımızdan da militan eylem istemi net ve açık bir biçimde yükselmektedir.

Tam da bu noktada, önümüzde militan görünümlü bir başka tuzak beliriyor.

Yürükoğlu yoldaşımızın, *Propaganda Ajitasyonun Güncel Sorunları* kitabında çok güzel açıklandığı gibi, sloganlar çeşitli işlevler görebilir. Propaganda sloganları vardır. Daha devrimci durum kapıdan bakar bakmaz, söz gelişi, "işçiler silahlanın devrime hazırlanın" diye slogan atılır ama başlangıçta bu ağırlığıyla, silahlı mücadeleye düşünsel hazırlık amacıyladır. Devrimci durum olgunlaşıp, devrim anı yaklaştıkça, artık eyleme çağrı yapan sloganlar söz konusudur. Aynı slogan bile kullanılsa, propaganda değil, eylem amacını taşır.

Yıllardır işçi eylemlerinden bir slogan yükseliyor. "İşçiler elele genel greve!" Bunu işçi sınıfımız, bir propaganda sloganı olarak atıyor. Bu sloganla neye hazırlandığını, nasıl bir temelde sendikal birlik istediğini, militan eylemler gerektiğini anlatıyor.

Gelgelelim, işçi hareketine asalak bazı sendikal ve siyasal odaklar, bunu hemen eylem sloganına dönüştürmeye çalışıyorlar. Örneğin, devrimci reformcu diye bölünen, ama devrimcisi bile burjuva reformizminin bir adım ötesine geçemeyen Sosyalist Parti, durup durup işçileri genel greve çağırıyor. Bunda bir bit yeniği olduğu, çağrıyı yapanın niteliğinden de anlaşılıyor.

Evet, önümüzde beliren militan görünümlü tuzak işte, bir süredir çeşitli çevrelerden duyulan bu eylem çağrısıdır. Buna karşı partimiz çoktandır uyarı yapmaktadır.

Bundan üç yıl önce Türk-İş 2 saatlik iş durdurma kararı aldığında, bu genel grev değil, süresi sınırlı bir uyarı eylemi olduğu halde, çalışma bakanı Türk-İş'i "harp" ilan etmekle suçlamıştı. Bunun üzerine biz de gazetede bakanın bu değerlendirmesinin çok öğretici olduğunu belirtmiş, alınmış eylem kararının eksiğini tamamlamaya çalışarak şöyle demiştik:

"1902'de Belçika'da bir genel grev olmuş. Genel oy hakkı için 300 bin işçi genel greve çıkmışlar. Ancak ordu işçilere ateş açınca ve bu arada genel oy hakkı parlamentoda reddedilince, grevi çağıran işçi partisi hemen geri adım atıp, genel grevi durdurmuş. Bu olay üzerine o tarihlerde *Iskra* şöyle yazmış:

" 'Sosyalist proletarya, çabuk başarı uğruna devrimci ilkeleri feda eden oportünist taktiklerden doğan pratik sonuçları görecektir. Proletaryaya bir kez daha kanıtlanmış olacaktır ki, eğer o, düşmana karşı kullanılan siyasal basınç yöntemlerini mantıksal sonucuna götürmeye hazırlıklı değilse, bu yöntemlerin hiçbiriyle amacına ulaşamaz.'(Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.11, 149 nolu dipnot, s.504)

"Burada çok önemli bir ipucu vardır. *Siyasal basınç yöntemlerini mantıksal sonucuna götürmeye hazırlıklı olmak.* Demek ki, bir eylemin düşmanda yaratacağı tepkiyi, bu tepkiye işçinin yanıtını, yani eylemin tırmanışını hesaba katmak gereklidir. Eğer eylemin tırmanabileceği düzeylere yeterli hazırlık yoksa, sırf bu nedenle işçiye geri adım attırmak, işçiyi yenilgiye sürüklemek olanaklıdır.

"...

"İki saatlik iş bırakma gibi bir eylem Batıda bile gerilimsiz, hatta zaman zaman çatışmasız geçmezken, böyle bir eylemin Türkiye gibi bir ülkede mantıksal sonuçlarının ne olabileceğini, nerelere tırmanabileceğini düşünmek zor değildir. Buna hazır olmak gereklidir.

"...

"...İşçi sınıfı buna kafaca çoktan hazırdır. O zaman bu eylemin olası mantıksal sonucuna karşı ciddi örgütsel hazırlık yapılmalıdır. Çeşitli illerde oluşturulan eylem komiteleri yeterli değildir. Her fabrikada işçiler örgütlenmelidir. Bu örgütlenmeler, ordunun, çevik kuvvetlerin vb. olası saldırılarına karşı tedbirlerini almalıdır." (*İşçinin Sesi*, sayı:324, 11 Mart 1987)

Türkiye'de sınıf çelişkileri bugün üç yıl öncesinden çok çok daha keskindir. Yığın hareketliliği de hızla yükselmiştir. Genel greve çok daha yakınız. Onu amaçlamalı, ona yoğun hazırlanmalıyız. Ama nasıl? Bu sorunun yanıtını 120.yaşını kutladığımız büyük işçi öderi Lenin veriyor:

"...Bir ayaklanma çağırmadan, bir ayaklanmayla olan kopmaz bağını açıklamadan tüm Rusya çapında grev çağrısı yapmak, cinayete yakın bir sersemlik olurdu."(Lenin, *agy*, c.11, s.122)

Biz de Türkiye'de, ayaklanmayla olan kopmaz bağını açıklamadan, buna göre hazırlanmadan genel grev çağırmayacağız. Devrimci olanlar, kendilerini, "cinayete yakın bir sersemlik"le değil asıl bu hazırlıkla göstersinler. İşçi sınıfımız o sersemlerin tuzaklarına düşmeyecek, eylemlerde yükselttiği sloganlarla dile getirdiği genel grev, iktidar gibi hedeflerine doğru, yoğun bir siyasal, örgütsel, askersel hazırlıkla, kararlı adımlarla yürüyecektir.

Adımlar sarsıyor yeri
Yürüyoruz devrime, haydi ileri!

Ezilen ulusların emekçisiyle, ezen ulusun emekçilerinin çıkarları da, düşmanları da ortaktır

İşçi sınıfı Kürt halkının yanındadır

Türkiye işçi hareketi, Kürt emekçilerinin ulusal baskıya karşı başlattığı başkaldırıyı kendi bayrağı altında toplayıp, onlarla omuz omuza mücadele edecektir.

Yılmaz Bilir, Adana

Türkiye'de, gelişen, ileriye dev adımlar atan, sınıf savaşımına sıkı sıkıya bağlanan, oldukça yığınsal ve militan işçi eylemlerine tanık olmaktayız.

Emperyalistleşme çabası içinde bulunan ve bunu da bir türlü başaramayan finans-kapital, tekelci burjuvazi, ülke içinde kârını kat kat artırmayı düşünüyor. Bunu yaparken de olabildiğince gericileşiyor. Türkiye işçi sınıfı üzerinde yeni baskı yöntemleri uyguluyor. Tüm emekçi halka saldırılarını gün geçtikçe daha da çekilmez boyutlara ulaştırıyor. Bunun açık bir örneği de Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Kürt halkına karşı girişilen anti-demokratik ve faşizan saldırılardır.

Bugünlerde Türkiye burjuvazisinin Doğu'da Kürt halkının başkaldırısını yoketme planları yaptığı açık bir şekilde sergileniyor. Burjuvazi bu yönde kamuoyu oluşturmaya çalışmaktadır. Eğer bunu başarabilirse ve Türkiye emekçileri bu duruma kayıtsız kalırsa, Doğu'da çok büyük kapsamlı bir Kürt katliamına girişecektir. Bunu da iki türlü gerçekleştirebilir: Kapsamlı bir askersel katliamla. Eğer bunu göze alamazsa, o zaman da din maskesi altında, "mezhep kavgası" körükleyip, Sünnilerin gerici yobaz kesimine devlet desteği sağlayıp, Alevi ve Sünni Kürt halkını karşı karşıya getirmeyi deneyecektir.

Ancak, burjuvazi, Türkiye'de gelişen ve dev boyutlara ulaşan örgütlü işçi sınıfı hareketine ve yaklaşan devrimci duruma da kayıtsız kalmamaktadır. Böyle durumlarda sınıf savaşımının daha da keskinleştiğini ve devrime bile ulaşabileceğini hesaplamaktadır.

Türkiye işçi hareketi bu duruma kayıtsız kalmayacaktır. Kürt emekçilerinin ulusal baskıya karşı başlattığı başkaldırıyı kendi bayrağı altında toplayıp, onlarla omuz omuza mücadele edecektir. Çünkü ezilen ulusların emekçisiyle, ezen ulusun emekçilerinin çıkarları da, düşmanları da ortaktır.

Türkiye işçi sınıfı hareketi tüm baskı ve kısıtlamalara karşı mücadelesini yoğunlaştırıyor. Kazanımlarını koruyabilmesi, yeni haklar elde edebilmesi için gerçek demokrasinin olması gerektiğine, yoksa alınan tüm demokratik hakların geçici olduğuna inanıyor. Bunun için de örgütlü bir mücadeleyle kendi siyasal iktidarını oluşturmak gerektiğine, ancak o zaman gerçek demokrasinin olabileceğine inanıyor. İşçi sınıfının iktidarı, gerçek demokrasi devrim yoluyla kazanılacaktır. Burjuvazinin bu denli gericileştiği bugünkü şartlarda, dar bir çerçeveye oturtulmuş burjuva yasalarıyla, değil gerçek, genişçe bir demokrasinin bile oluşabileceğini düşünmek hayalcilik olur.

Yaşam, yeni sosyal demokratların, bazı küçük burjuva devrimci hareketlerin ve oportünistlerin dediği gibi olsa, herşey çok kolay olurdu... Bazı yasalar kaldırılsın, burjuva demokrasisi genişlesin, komünist partiler kurulsun, parlamentoya girilsin, barışçıl şartlarda, uzun vadede işçiler bilinçlensin, örgütlensin ve iktidara yönelsin, bu arada da burjuvazi uyusun, bize göz yumsun, biz de onun siyasal iktidarını parçalayıp kendi siyasal iktidarımızı kuralım. Oh, amma da kolaymış! Bunu savunmak burjuvazinin yapamadığını yapmaktır, burjuva kuyrukçuluğudur.

Gerçek barış ve demokrasi için tek yol devrim!

İçinden geçmekte olduğumuz dönemde, her mevzinin inatla savunulmasını gerektiren

YIPRATMA SAVAŞI ÜZERİNE

Stratejik saldırı üstünlüğü dünya burjuvazisinin eline geçmiştir ancak gücü dünya işçi hareketini çökertecek düzeyde değildir. Dünya işçi sınıfı hareketi yenilmemiştir ve burjuvazinin saldırısını göğüslemeye, durdurmaya ve bir süre sonra da geri püskürtmeye yetecek olanaklara ve güçlere sahiptir.

Oktay Bozdağ

Sınıflı toplumlarda, özellikle de kapitalizmde, sınıflar arasındaki ilişkileri anlatmak için askeri deyimler çok kullanılmıştır. Bu boşuna değildir. Askeri savaş, sınıf savaşımında daha önce teorileştirilmiş ve onunla ilgili kavramlar, yüzyıllar içinde yaygınlaşmış, bilinçlere yer etmiştir. Bu kavramlar, sınıflar arasındaki savaşımın birçok yönünü, geniş yığınlar için kolayca anlaşılır bir biçimde açıklamakta da yararlı oldu. Doğaldır ki, basitleştirmeye, kolayca anlaşılır biçime getirmeye yarayan her özet ya da benzetme gibi, sınıf savaşımını askeri deyimlerle anlatmak da kendi içinde sakıncalar taşıdı. Benzetme ya da özet, anlatılmak istenen karmaşık toplumsal olguların yerine geçmeye başladı, dar, yüzeysel ve sığ anlayışların doğmasına yol açtı.

Marks ve Engels sınıf savaşımını sınıflar arası savaşa benzettiler. Düşman ve yedek güç, saldırı ve öncü gibi askeri kavramları kullandılar. Lenin de aynı yolu izledi. Sınıf savaşımının yoluna ilişkin olarak taktik kavramından önemli ölçüde yararlandı. Saldırı, ricat ya da geri çekilme gibi kavramları kullandı.

Lenin'in ardından, Stalin de bir dizi askeri kavramı özellikle strateji ve taktik kavramlarını sık sık kullandı. Ama, Marks-Engels ve Lenin'in son derece dikkatle kullandıkları bu benzetmeler, Stalin'le birlikte yer yer teorinin temel taşlarına dönüşmeye, teoriyi sığlaştırıcı etki yapmaya başladı.

1960 yıllarının ikinci yarısında Türkiye'de yaşanan "strateji" kavgaları da bunun canlı bir örneğidir. Bu askeri kavramlar benzetmenin ötesine geçti, dar ve sınırlı birer kalıba dönüştü. Teorik sığlığın ve kulaktan dolma bilginin zaten yaygın olduğu Türkiye sol hareketinde, kavramlar, kolayca toplumsal olayların canlılığından kopuk olarak anlaşılıyor. Son dönemde kullandığımız "yıpratma savaşı" benzetmesinin de böyle yanlış anlaşılması olasılığı vardır.

Kavram nereden kaynaklanıyor?

Strateji "düşmanın en zayıf yerine, en zayıf anında, güçlerin en irisini yığma" olarak özetlenebilir. Strateji içinde taktiğin ise, güçlerin o anki yer alışına uygun olan savaş biçimi olduğu söylenebilir. Taktik, başlıca üç biçim alır: Saldırı, savunma, geri çekilme.

Stratejik hedefi gerçekleştirmeye uygun bir anda, kendi güçlerinin düşmandan üstün olarak belirdiği ortamda saldırı, savaşın esas biçimi olur. Düşmanın güçlerinin belirgin biçimde üstün olduğu bir dengede ise geri çekilme taktiği zorunludur.

Savunma savaşı bu ikisi arasında yer alır. Genellikle saldırı karşısında kalan taraf, kendi güçlerini toparlamak, zaman kazanmak, saldırıyı durdurup düşmanın stratejik insiyatifini kırmak için bu biçime başvurur. Taraflardan birinin üstünlüğü kazanması ile ilk iki biçimden birine dönüşen, geçici bir savaş taktiğidir.

Genel olarak saldırı, savunma ve geri çekilme diye bilinen her üç taktik dönemde de savaşım çeşitli biçimler alabilir. Bu alt biçimler taktik içinde taktik diye de bilinir ve savaşla ilgili her tür avantaj ya da dezavantajın kullanılmasına göre, son derece akıcı biçimde hızla değişebilir. Örneğin, savunulabilir bir noktada yeni bir cephe hattı kurmak üzere gerilemek de, bu hatta çekilinceye kadar geciktirici karşı saldırılar yapmak da, bir siperi sonuna kadar savunmak da, kaybedilen bir siperi geri almak için karşı saldırıya geçmek de hep savunma savaşı döneminin alt biçimleri olabilir.

Savunma savaşının alt biçimlerinden biri de, "yıpratma savaşı"dır. Bu, güçlerin birbirine karşı belirgin bir üstünlük sağlayamadığı, her iki tarafın da kazanılmış ya da savunulmakta olan mevzileri kaybetmeye tahammülü olmadığı, her mevzinin inatla savunulması gerektiği durumda, iki tarafın tüm güçlerini yoğunlaştırdığı bir cephede ortaya çıkar.

I. Dünya Savaşı'nda "Batı Cephesi" diye adlandırılan, Belçika'dan Güney Fransa'ya uzanan ve Alman ordularıyla, İngiliz, Fransız ve diğer müttefik devletlerin ordularının karşı karşıya geldiği cephedeki kanlı savaş, yıpratma savaşının en iyi bilinen ve en uç örneklerinden biridir.

Her iki tarafın milyonlarca askerinin karşı karşıya geldiği bu cephede, iki tarafın yıllarca süren saldırıları ve karşı saldırıları sonucunda, cephe hattı ancak birkaç yüz kilometre yer değiştirdi. Savaş hattı duraganlaştı, sıra sıra siperler kazıldı. Ön sıradaki siperlerin alınması için, ağır kayıplar pahasına saldırılar düzenlendi. Düşen her siper hattının geri alınması için yine ağır kayıplar pahasına karşı-saldırılar düzenlendi. Düşmanın savaş gücünü, özellikle insan gücünü kırmak, temel hedef durumuna geldi. Bu amaçla zehirli gaz, ağır topçu barajı gibi yığınsal imha yöntemleri kullanıldı.

I. Dünya Savaşı'nın bittiği anda bile bu cephede durum büyük ölçüde değişmemişti. Ama stratejik güçler dengesi müttefikler lehine öylesine değişmişti ki, Almanya teslim olmak zorunda kaldı. Yıpratma savaşının bu örneği "milyonların salhanesi" olarak da anılır.

Karşı devrim ve gericilik dönemi

Bu özetten sonra, sınıflar savaşımının içinden geçtiği dönemi ve olası gelişmeleri neden yıpratma savaşı olarak adlandırdığımız daha netleşir.

Dünya sosyalist sisteminin hızla çöküşü, dünya komünist hareketinin hızla çözülmesi, dünya çapında güç dengesini devrimci güçlerin zararına değiştirmiştir. Marksizmi uygulamayanların, onu rafa kaldıranların bu iflası, emperyalizmle açık ya da örtülü işbirliği içinde ortaya çıkan bir karşı-devrim süreciyle gelmektedir.

Baş düşmanının ortadan çekilmiş olması, emperyalizmin kendi iç dengelerini de değiştirmiştir. Emperyalistler arası rekabet yükselmektedir. Sosyalist ülkelerin, emperyalist sömürüye açılan büyük pazarının nasıl paylaşılacağı bu rekabeti keskinleştirmektedir. Bu metropol ülkelerdeki sınıf savaşımını etkileyecektir.

Emperyalizmin ideolojik saldırısı aşırı yoğunlaşmıştır ve daha da yoğunlaşacaktır. Ortalama insanın kafası daha da şartlanacaktır. Tüm dünya çapında devrimci hareket büyük bir bunalım yaşayacaktır. İşçi sınıfı devrimcilerinin savaşımın öncülüğünü kazanması zorlaşmaktadır.

Ancak ekonomik, toplumsal ve siyasal açılardan büyük farklılıklar taşıyan ülkelerden oluşan dünyada bu karşı-devrim ve gericilik dönemi yalnızca bir eğilimdir. Bir ülkede faşizm gibi tek renkli ve herşeye egemen olamaz. Ayrıca bu karşı-devrimci dönem, tek bir ülkede gelişmekte olan somut bir devrimci patlamayı ezmekten çok, sosyalist ülkelerde, olabildiğince denetim altında evrimci ve zamana yayılmış bir süreç içinde sosyalizmi ezmeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle durdurulabilir ve geri döndürülebilir.

Öte yandan kapitalist dünya son birkaç yıldır yavaş ama kararlı bir gidişle genel-sistemsel bir bunalıma girmektedir. Emperyalizmin sosyalist ülkeleri kapitalizme çekebilmek için bu ülkelere yapması gereken yatırımlar, bu bunalımı yakınlaştırıcı bir etki yapmaktadır.

Güçler dengesinin gösterdiği

Bu özetlemeye çalıştığımız özellikler nasıl bir güçler dengesi ve savaş biçimi belirliyor? Stratejik saldırı üstünlüğü dünya burjuvazisinin eline geçmiştir, ancak gücü dünya işçi hareketini çökertecek düzeyde değildir. Dünya işçi sınıfı hareketi önemli ölçüde güç kaybetmiştir. Onun yedek güçlerinin bir bölümü karşı saflara geçmiş, geniş bir bölümü ise sallantılı ve kararsızdır. Ancak yenilmemiştir ve burjuvazinin saldırısını göğüslemeye, durdurmaya ve bir süre sonra da geri püskürtmeye yetecek olanaklara ve güçlere sahiptir.

Bu ortam bir yıpratma savaşını dayatmaktadır. Yığınların gönlünü ve kafasını kimin kazanacağı sorusu bu savaşımla belirlenecektir. Bu savaşım, işçi sınıfının güçlerinden devrimci atılımlı, saldırgan, özverili ve inançlı bir çalışma istemektedir. Marksizmi ilerletmeyi amaçlayan yoğun ideolojik-teorik çalışma, mali kaynakları yıkılmaz duruma getirme, saldırgan ve yaygın bir yayın çalışması, ulusal ve uluslararası çapta tüm devrimci güçlerle daha yakın ilişki bu dönemin ana görevleridir.

Yığın çalışmasında, devrimci ajitasyon temelinde, burjuvazinin sınırlarını zorlayan, militan eylem örgütlenmesi, işçi sınıfının devrimci fikirlerini öğreten eğitimin kapsamının genişletilmesi ve ileri işçilerin, işçi sınıfı aydınlarının doğru örgütlenmesi gibi kendi içinde son derece saldırgan biçimde yürütülmesi gereken yöntemler de bu dönemin görevleri için gereklidir.

İşçi sınıfını, sol örgütler içinde ortaya çıkan teslimiyetçilik, inançlarından vazgeçme ya da inançlarını sorguya çekme, devrimci savaşımdan kaypakça ya da açıkça vazgeçme, legalizmden etkilenme, burjuva demokrasisinin "sol" eklentisi olma eğilimlerine karşı korumak da ancak bu görevlerin yerine getirilmesiyle olanaklıdır.

Şunu unutmayalım, uluslararası gelişmelerin gitmekte olduğu yol, Türkiye açısından dış etkilerle iç dinamik arasında büyük bir farklılık doğurmaktadır. Ülkede her gün derinleşen ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalım, işçi sınıfının ve diğer emekçilerin yükselen savaşımı, uluslararası alanda devrimci alternatifin ezildiği, sosyalizmin gözden düşürüldüğü bir ortamda ortaya çıkmaktadır.

Bugün teoride Marksizme bağlı ve onu geliştirici çalışma, siyasette, günlük pratik çalışmada yaşamın istediği esnekliği göstererek, şablonlara bağlı kalmayan, yığın psikolojisini dikkate alan aktif bir çalışma, güçler dengesinin kimden yana değişeceğini belirleyecektir. Yıpratma savaşında mevzilerimizi korumak, üzerimize dalga dalga gelen saldırıları geri püskürtmek, güçler dengesini işçi sınıfının saldırısına olanak verecek biçimde değiştirmek büyük ölçüde bu çalışmamıza bağlıdır.

Uzun zamandır kafamda yer eden bu konu hakkında düşüncelerimi yazmak, sizlerle tartışmak istedim

İlerici Gençler adı kullanılmalı

Devrimci Gençliğin Sesi artık kendini hissettirmeye başladı. Bu adın kullanılması da iyi ama başka anlayışlarla karıştırılması hiç de olasılık dışı değil. Ayrıca İlerici Gençler adı hem bizim en doğal hakkımız, hem de gençlik örgütlenmesinin yığınsallaşmasında önemli bir etken olacaktır.

Can Atik, Ege

Uzun bir aradan sonra tekrar merhaba deme sevinciyle yazdığım bu mektupta gençlik konusunda bazı öneri ve eleştirilerim olacak.

Ne sevindiricidir ki son yayınlarda gençlik örgütlenmesi konusunda kıpırdanmanın başladığı görülmekte ve geleceğin Komsomol tipi örgütünün nüvelerinin oluşturulmaya çalışıldığı görülüyor. Kısaca KGÖ denilen Komünist Gençlik Örgütü, gençlik hareketine damgasını vurmaya hazırlanıyor.

Konuya tam da buradan girmek, demokratik yığın örgütü olarak kurulan ve sonradan birçok yanlışı da bağrında taşıyan İGD'ye değinmek istiyorum.

Bizim menşeviklerimiz restorasyonu tamamlayıp TBKP olduktan sonra, bugün gelinen noktada bu tövbekarların TKP olarak en ufak haklarının olmadığı ortadır. TKP biziz ve yanlızca biziz. Bu anlamda, komünist gençlik örgütünün legal düzeyde yaratılmasında da, İlerici Gençler adının her yerde kullanılmasından yanayım. Gerçi Devrimci Gençliğin Sesi artık kendini hissettirmeye başladı. Bu adın kullanılması da iyi ama başka anlayışlarla karıştırılması hiç de olasılık dışı değil. Ayrıca İlerici Gençler adı hem bizim en doğal hakkımız, hem de gençlik örgütlenmesinin yığınsallaşmasında önemli bir etken olacaktır.

Yazdıklarımı açmaya çalışayım.

Menşevikler, sosyal demokrat bir yapıya sahip olduktan, yani restarasyonu tamamladıktan sonra komünist sıfatına layık olmaktan iyice çıktılar. Gerçek TKP biziz. Geçmişte TKP'nin yan kuruluşu olan İlerici Gençler'e de biz sahip çıkmalıyız.

Ben İlerici Gençler diye diretirken, Komsomol tipi örgütlemenin yaratılmasına karşı değilim. KGÖ yaratılmalı. Bu yaratılırken de partinin legal düzeyde yan örgütü olabilecek ve partiye bir ön hazırlık anlamına gelebilecek İlerici Gençlik Derneği de oluşturulmalı, bunun içinden nitelikli unsurlar partiye kazandırılmalı. Böylece gençliğin dinamizmi de yakalanmış olur.

Bugün birçok hareket, özellikle de Dev-Genç, geçmişteki o ruhu yaşatmaya ve gençlik içinde bunun meşruluğunu kazanmaya çalışıyor. Bizler de İlerici Gençler ruhunu yaşatmalıyız.

Yürükoğlu yoldaşın şu sözlerini hatırlatmakta yarar görüyorum:

"...Bence İGD'yi şu üç yönüyle savunmamız gerekir:

"1. İGD, komünist partisini izleyen bir gençlik örgütüydü. Başına gelen tüm belalar da maalesef bu yüzden geldi ama bu, partiyi değil, yanlış hattı izlemekten kaynaklandı. Yapılan şey doğrudur. Gençlik örgütü komünist partisini izlemelidir.

"2. IGD işçi sınıfının grev vb. sendikal hareketleriyle öğrenci gençliğin bağını kurmaya çalışan bir gençlik örgütüdür.

"3. İGD, enternasyonalizm konusunda, öbür tüm hareketlerden farklı tutum almış, Sovyet dostluğunu gocunmadan savunmuş olan bir örgüttür.

"Bu yanlarıyla İGD önemli bir örgüttür." (*İşçinin Sesi*, sayı: 298)

Gerçekten de genel olarak şunu söyleyebiliriz ki, İGD'nin geçmişte birçok yanlışı olsa da, bazı önemli doğruları da vardı. Önemli olan geçmişteki yanlışları tekrarlamamak, ama örnek alıp, o yapının dinamizmini ve eylemselliğini yaşatmaktır. Kaldı ki İlerici Gençler adını kullanırsak ne komünistliğimizden birşey, eksilir ne de reformist oluruz.

Yoldaşlar, bizler düşüncelerimizi ne kadar çok dile getirir, ne kadar çok tartışırsak, o oranda da üretken olabiliriz. Bu anlamda, uzun zamandır kafamda yer eden bu konu hakkında düşüncelerimi yazmak, sizlerle tartışmak istedim.

Bu yazdıklarımı iki öneriyle tamamlamak istiyorum:

1. İlerici Gerçler ruhu yaşatılmalı, bu ibare okullarda, işyerlerinde gençlik tarafından kullanılmalıdır.

2. Bunu besleyecek legal bir yayın — İlerici Gençler — çıkartılmalıdır.

Gençlik üzerinde değinmek istediklerim kısaca bunlar.

Tüm yoldaşlarıma sevgi ve selamlarımı iletirim.

***İşçinin Sesi*'nin notu:** Yoldaş, öteki iki isteğin karşılanmaktadır.

Duyuru

Yoldaşlar,

Genel sekreter Veli Dursun yoldaşımız, Tüzüğümüzün 14. maddesi uyarınca, merkez organda, gençlik örgütlenmesi konusunda tartışma açmıştır.

Tartışmanın amacı, gençlik örgütlenmesi konusunda parti çapında canlı bir fikir alışverişi olmasını, Merkez Komitemizin alacağı kararlara kollektif katkı yapılmasını sağlamaktır.

Asıl olarak gençlik alanında çalışan yoldaşlarımızın, ama aynı zamanda tüm yoldaşlarımızın da katılmalarında yarar olan bu tartışma için gönderilecek yazılar, yalnızca Türkçe açısından redakte edilerek yayınlanacaktır

İşçinin Sesi

Yükselen devrimci mücadele içinde

Sapla saman ayrılıyor

Durgun dönemlerde önemsiz gibi görünen hatalar, pratiği kendi doğrultusunda yönlendirdikçe belirginleşiyor ve bunları körü körüne savunan yapıları eritiyor. Teorisiyle doğru, pratiğiyle aktif, militan olan ise gelişiyor, güçleniyor.

Merhaba yoldaşlar,

Uzun süredir size yazamıyorum, bundan sonra daha düzenli yazmaya çalışacağım.

Ülkemizde gelişen devrimci hareket, dünyanın içine girdiği dönemle birlikte yeni bir dizi görevle karşı karşıya kaldı. 389. sayıda "yıpratma savaşı" olarak özetlenen bu durum oldukça önemlidir.

Partimiz yeni döneme uygun örgütlenmeleri ve taktikleri bir an önce hayata geçirmek zorundadır. Ayrıca, legal yayın organında "zorlu bir dönem geliyor iyi hazırlanalım" başlıklı yazıda değinilen konuların daha geniş olarak işlenmesi gerekiyor. Bunun, gündemi belirleyici bir etkisi olacaktır.

Son olarak okullarda bir dizi eylemlilik yaşadık. Yeniçeltek, 16 Mart, Otomobil-İş mitingi, Nevroz bunlardan başlıcalarıydı. Bütün bu eylemlerde KGÖ olarak en ön saflardaydık. Özellikle küçük burjuva anlayışların ulusçu yaklaşımlarıyla sekte vurmaya çalıştıkları Nevroz'da, ideolojik netliğimizi sağlamlığımızı ve militanlığımızı bir kez daha kanıtladık.

Olayların gelişimi şöyle oldu:

İstanbul'daki öğrenci dernekleri platformu (ki, bu platformda da küçük burjuva anlayışlar sayıca fazla), eylemliliği İTÜ'ye kaydırmamız gerekiyor, Nevroz İTÜ'de kutlanmalıdır şeklinde bir karar aldı. Biz Nevroz'da Kürt arkadaşların belirleyici olmaları gerektiğini, platformun yalnızca onlara destek verme konusunda karar alması gerektiğini vurguladık ve eylem günü, İTÜ'ye değil Kürt arkadaşların olduğu yere, İÜ'ye gittik. Forum sırasında polisin içeri girmesiyle KGÖ olarak en ön saflarda yerimizi aldık. Kürt arkadaşlarla omuz omuza barikat kurduk polisle çatıştık.

Yoldaşlar hayat seçicidir! Teorideki en küçük hatalar yükselen devrimci pratikle beraber büyük sapmalara neden oluyor. Çünkü yükselen mücadelenin sorunlarına teorinin ışığında cevap verilebiliyor. Durgun dönemlerde önemsiz gibi görünen hatalar, pratiği kendi doğrultusunda yönlendirdikçe belirginleşiyor ve bunları körü körüne savunan yapıları eritiyor. Teorisiyle doğru, pratiğiyle aktif, militan olan ise gelişiyor, güçleniyor.

Bu anlamda son günlerdeki gelişmeler, KGÖ'nün liderliği ele geçirmek için harekete geçme zamanının geldiğini gösteriyor. Sağ anlayışların pratikte belirginleşen hataları bunu zorunlu kılıyor. Örneğin artık okul kantinlerinde müslüman gençliğin afişleri bu anlayışların afişleriyle yan yana duruyor. Gericilerle ortak forum yapılıyor. Bu durumda bizim, doğruları her fırsatta ve her yerde söylememiz, buna denk düşen militan eylemler gerçekleştirmemiz gerekiyor.

Yaşasın TKP!

Arif Akın, İstanbul

Tabanında yer alan devrimci özlü insanlara TBKP'nin yaptığı:

Dolduramadığı kafaları boşaltmak

Merhaba yoldaşlar,

Ben TKP'yle üç, üçbuçuk aylık ama kopmaz, ayrılmaz, sarsılmaz bir beraberliği olan yoldaşlardan biriyim. Daha önce örgütlü bir güç içinde yer almadığımdan, örgütlülüğün, proletaryanın hegemonyasını, iktidarını kurabilmesi için gerekli olduğunu pek düşünmemiştim. Oysa, özellikle günümüzde, Gorbaçof ve yandaşlarının sosyalizmi likide etmeye çalışmaları ve işçi sınıfından gittikçe kopmaları, TKP'nin gerekliliğini daha da iyi gösteriyor.

İşçi sınıfımızın öncülüğüne aday tek parti olan TKP ile tanışmış olmam benim için büyük bir şans ve mutluluk kaynağıdır. Partimle tanıştıktan sonra, gerçek kurtuluşun işçi sınıfının öncülüğünde bir devrimle gerçekleşebileceğini gördüm. Uyuz, reformist bir bataklık içinde debelenen, burjuvaziden legalite dilenen partiler işçi sınıfına hiçbir şey veremezler. Ancak, gerçekte işçi sınıfımız için kullanılabilecek bir potansiyeli eritirler.

Geçenlerde Adana'da bulunduğum süre içinde, TBKP'li bir arkadaşımla biraz sohbet ettik. Bu arkadaş iki yıldır TBKP içinde. Kendisini gerçekten içi boş, kafası boş biri olarak gördüm. Çünkü TBKP'nin bu insanlara verebileceği hiçbir şey yok.

Bu arkadaşla tartışmalarımız geneliyle faşizm konusunda oldu. O, ülkede faşizmin olduğunu(!) ama yavaş yavaş çözülmeye başladığını bana izah etmeye çalıştı. Yönetimin, hükümetin faşistliğinden dem vurdu. Tabii, faşist bir ülkede TBKP gibi bir komünist(?) partinin nasıl olup da fiilen faaliyet gösterdiğini açıklayamadı. Faşizm çözülmeye başladı diyorsun, ne zaman geldi, hangi tarihte çözülmeye başladı, gibi sorularıma da yanıt veremedi. Sustu kaldı.

Doğrusu o arkadaşın ve onun gibi yürekli, devrim için birer nefer olabilecek arkadaşların TBKP gibi ne idüğü belirsiz bir partide harcanmalarına acıyorum.

Yaşasın TKP!

Anıl Güven, İstanbul

Dünya işçi sınıfının büyük önderi 1 Mayıs'ta gönlümüzde, aklımızda

LENİN 120 YAŞINDA!

Marksizmi geliştirebilecek kadar derin bilgiye sahip olan, iki çağın dönemeci gibi son derece civcivli bir dönemde yaşayan, uzun yıllar Avrupa'nın deneyiminden de öğrenip Rusya gibi kocaman ve karmaşık bir ülkede devrimin zaferine önderlik yapan Lenin'in siyaseti, genel yaklaşımını Rusya somutuna özgü yanlardan süzebilmek koşuluyla, siyaset bilimine başlıbaşına büyük bir katkıdır. Parti de zaten bunun örgütsel kaldıracıdır.

22 Nisan 1990'da Lenin 120 yaşında! Bu büyük önderi derin sevgi ve saygıyla anıyoruz.

Lenin, Marks ve Engels'in yaşadıkları çağın tam değiştiği dönemeçte yaşamıştır. Bu dönemecin öne çıkarttığı sorunları, Marksizmi geliştirerek yanıtlamış, yani teorik katkı yapmıştır. Bu katkılarından olduğu kadar, yeni durumlar çıktığı zaman bir Marksist ne yapar, nasıl davranır sorusunun yanıtı açısından da Lenin'den öğreneceğimiz çok şey vardır. Ancak, Lenin'in en önemli özelliği, siyasal dehasıdır. Kendisi de işlevini hiçbir zaman teorisyenlik olarak adlandırmamıştır.

Evet, bu anlamda Lenin, ağırlığıyla teorisyenlik yapmamıştır, ama... Marksizmi geliştirebilecek kadar derin bilgiye sahip olan, iki çağın dönemeci gibi son derece civcivli bir dönemde yaşayan, uzun yıllar Avrupa'nın deneyiminden de öğrenip Rusya gibi kocaman ve karmaşık bir ülkede devrimin zaferine önderlik yapan Lenin'in siyaseti, genel yaklaşımını Rusya somutuna özgü yanlardan süzebilmek koşuluyla, siyaset bilimine başlıbaşına büyük bir katkıdır. Parti de zaten bunun örgütsel kaldıracıdır.

Bu yazıda, proletarya hegemonyasına ilişkin olarak, böyle bir genellemeye malzeme olabilecek bazı örnekler vermeye çalışacağız. Lenin'i, Leninizmin özü olan proletarya hegemonyası kavramını açarak anacağız.

Leninizmin özü proleter hegemonyası

Leninizmin özü proleter hegemonyasıdır. Proleter hegemonyasının özü de burjuvaziye karşı ideolojik savaşımla yığınları kazanmaktır.

Rusya'daki Kara Yüzler, Oktobristler ve Kadetler, sırasıyla, azılı gerici monarşistleri, monarşist-liberal burjuvaziyi ve liberal burjuvaziyi temsil ediyordu. Bunları, Türkiye'deki faşist, sağ liberal ve sol liberal burjuva partilere benzetebiliriz. Lenin'in bunlara yaklaşımı çok öğreticidir. Şöyle diyor:

"Gericilikle savaşmak demek herşeyden önce, yığınları gericilikten ideolojik olarak kurtarmak demektir. Ama 'gericiliğin' yığınlar üzerindeki güçlü ve inatçı ideolojik etkisi Kara Yüzler değil, *Kadet etkisidir.* Bu bir açmaz değildir. Kara Yüzler yakıp, yıkıp, öldürebilen, ama cahil köylüyü bile ikna edemeyen, apaçık, kaba düşmanlardır. Oysa Kadetler hem köylüleri, hem de şehir küçük burjuvazisini *ikna* edebiliyor...

"Bu nedenle, eğer onlar üzerindeki Kadet sözlerinin ve Kadet ideolojisinin etkisini kırmazsan, ne basit mantıklı köylüyü, ne de basit mantıklı küçük burjuvayı, ciddi bir savaşım yürütmenin gerektiğine ikna edemezsin. Ve her kim 'Kadetlere *değil,* gericiliğe karşı savaşmalıyız' diyorsa, o savaşımın *ideolojik* görevlerini anlamaktan uzaktır. Savaşımın özünü yığınları ikna etmede değil, fiziksel eylemde görüyordur. Savaşım sözünü kaba anlamıyla anlıyordur: Gericilere 'vur' ama Kadetlere 'vurma'.

"Doğaldır ki, şimdilik biz Kadetlere de, hatta Oktobristlere de değil, silah gücüyle yalnızca hükümete ve onun doğrudan uşaklarına vuracağız..." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* c.11, s.382)

İşte burada yansıyan, savaşımın özünü yığınları ikna etmede görme anlayışı, proleter hegemonyasının özüdür. Örgütlenme, siyasal taktikler, yapılan eylemler, askersel saldırı vb. hepsi buna bağımlıdır. Örneğin siyasal taktikler, yığınları ideolojik olarak etkileyebilen burjuva partinin nefessizliğini, gerçek yüzünü sergilemeye yöneliktir. Devrimci savaşımı, devrimi ilerletmenin de anahtarı budur.

Liberal hegemonyayı kırmanın önemi

Bu anlayış, ikide bir, ya devrim ya faşizm ikileminin gündeme geldiği Türkiye'de, faşizmi önleme yolunun da ne olduğunu çok güzel yansıtıyor. Lenin, şöyle diyor:

"Gericilik üstüne gerçek bir zafer kazanmak için yığınları, onlara gericiliğe karşı savaşın doğası ve amaçları hakkında sahte fikirler veren Kadetlerin ideolojik etkisinden kurtarmalıyız" (Lenin, *agy,* c.11, s.156).

Lenin'in bu koyuşları, uluslararası işçi hareketinin geçmişinde pek derinden kavranmamış, böyle olduğu için, zaman zaman bir başka açıdan da yanlış yorumlanmıştır: En yakınımdaki en büyük düşmanımdır anlayışı. Oysa Lenin, siyasete her zamanki ilkesel yaklaşımıyla, böyle bir yoruma kapıları kapatmıştır:

"Geneliyle demokratlar, özellikle de Marksistler, liberallere karşı kavgalarını *nasıl sürdürürler?* Öyle bir biçimde ve yalnızca o biçimde sürdürürler ki, liberallere yöneltilen her — tam anlamıyla ve mutlak olarak her eleştiri ya da — suçlama, sağlara *daha da keskin* bir eleştiriyi, *daha da ciddi* suçlamayı doğal olarak içinde barındırır.

"...

"Biz, liberalleri, Kadetleri, karşı-devrimcilikle suçluyoruz. Bu tür suçlamalarımızdan *tek* birini gösterin ki bu sağlara daha da büyük bir şiddetle yansımasın.

"Biz liberalleri 'ulusçuluk'la ve 'emperyalistlik'le suçluyoruz. Bu tür suçlamalarımızdan tek birini gösterin ki sağlara daha da çok yönelmesin." (Lenin, *agy,* c.18, s.124-125)

Proletaryanın gücü sınıfsal bağımsızlığındadır

Liberallerin hegemonyasını kırmak, proleter hegemonyasını kurmak, aynı zamanda, proletaryanın, her türlü yığın kuyrukçuluğundan uzak, bağımsız varlığını göz bebeği gibi korumak demektir. İşçi sınıfının gücü buna bağlıdır:

"Liberaller (ve likidatörler) işçilere şöyle derler: 'Toplumun sempatisini topladığınız zaman güçlüsünüz!' Marksistler ise işçilere değişik birşey söylerler: 'Güçlü olduğunuz zaman 'toplumun' sempatisini kazanırsınız'." (Lenin, *agy,* c.18, s.85)

İşçi eylemlerinin kabardığı şu sıralarda, bu anlayışa sıkı sıkıya sarılmak büyük önem taşımaktadır. Sosyal demokrat, yani sol liberal sendikacılar, aynen bu örnekteki gibi, güç anlayışının içini boşaltıyorlar. İşçilere, aman şöyle yapmayın, böyle çıkışlar yapmayın yoksa "sempatiyi" kaybedersiniz diyerek işçi sınıfının savaşımını gerici burjuva legalitesinin sınırlarına hapsetmeye, eylemleri boğup, savaşımı pasifize etmeye çalışıyorlar. Bununla bağlı olarak, toplu sözleşmelerde en doğal haklarını isteyen işçilere, bu istemlerinin gerçekçi olmadığını, işverenin bunları veremeyeceğini söylüyorlar. Lenin işçileri buna karşı da silahlandırmıştır:

"Eğer biz, bir istemin 'uygulanabilirliği'nden, onun genel olarak *toplumsal gelişmenin çıkarlarına* değil de, ekonomik ve siyasal koşulların o günkü durumuna uygunluğunu anlıyorsak, bu tamamen yanlış bir ölçüttür." (Lenin, *agy,* c.4, s.248)

Reformlar da proletaryanın devrimci hegemonyasına bağlıdır

Son yıllarda, özellikle Gorbaçof uzantılarından, reformlar kazanmanın önemi üzerine epey nutuk dinliyoruz. Ama bakıyoruz, ortada, bunların kazandıkları tek bir reform yok. Türkiye gibi bir zayıf halkada onların tek yapabilecekleri, reformist nutuklarla işçi sınıfının savaşımını boğmaya çalışmaktır. Reform kazanılacaksa, onu da kazanacak olan, işçi sınıfının devrimci savaşımı olacaktır:

"...Reformlara yol açan gerçek güç, devrimci proletaryanın bilincinin, dayanışmasının ve savaşımda sarsılmaz kararlılığının gücüdür.

"Alışılagelmiş burjuva safsatası der ki, devrimci istemlerimizden ve belgilerimizden... biraz ödün vererek, bu daha düşük önlemin *uygulanmasını daha* olası kılıyoruz, çünkü hem proletarya, hem de burjuvazinin bir kesimi ondan yana olacaktır.

"Uluslararası Sosyal Demokrasi (komünizm-*İ.S.*) der ki, bu burjuva safsatasıdır. Çünkü, böylelikle biz bir reformun uygulanma olasılığını azaltırız. Çünkü,... burjuvazinin sempatisini kazanmaya çalışırken, yığınların devrimci bilincini azaltıyoruz, o bilinci köreltiyor ve yozlaştırıyoruz... Reformlar için tek *sağlam* temel, göstermelik olmamaları için, halkın yararına kullanılabilmeleri için tek ciddi garanti, proletaryanın, belgilerinin *düzeyini düşürmeyen* bağımsız devrimci savaşımıdır.

"...Reformlar, devrimci proletaryanın sınıf savaşımının *birer yan ürünüdür.* Bu yan ürünü elde etmeyi 'kendi' işimiz yapmak, liberal burjuva reformizmine düşmek demektir." (Lenin, *agy,* c.12, s.237-239)

Lenin'in duru mantığından çok güzel anlaşıldığı gibi, Türkiye'de reformist nutuklar atanlar, gerçekte reformların bile tek garantisi olan devrimci savaşımı köreltmeye çalışmaktadırlar.

Lenin'in 120. yaşında işçi sınıfımız işte devrimci savaşımı yükseltiyor, adım adım hegemonyasını kuruyor. Şunu yaşamdan çok iyi görüyor:

"İşçi sınıfının kararlılığı, 'teslim olmaktansa ölmek' parolasına sarsılmaz bağlılığı, yalnızca tarihsel bir etken değil, belirleyici, kazanmayı sağlayacak olan etkendir." (Lenin, *agy,* c.30, s.454)

Sosyalist ülkelerdeki çöküntünün arasından

Yine L ninizm yükseliy r

Lenin'in 120.yaşını, sosyalist ülkelerin, Lenin'in ülkesinin çöküntü içinde olduğu koşullarda kutluyoruz. Ama yine de coşkuyla kutluyoruz çünkü, üzücü de olsa, bu durum Leninizmin doğruluğuna yüzlerce kanıt taşıyor.

Lenin ne peygamber ne de kahindi. Yeni bir ekonomik toplumsal sistem dünyaya geldi. Hazır reçeteleri alıp uygulaması beklenemezdi. Dolayısıyla Lenin de arayış içindeydi, sınama yanılma yoluyla doğru işleyişleri bulmaya çalışıyordu. Bütün bunlara rağmen, Lenin'in yazdıklarına bugünkü çöküntünün gözlemleri ışığında bir kez daha baktığımız zaman, bu durumun nedenlerine ilişkin çok önemli ipuçları görebiliyoruz.

Merkez Komitemizin 389. sayımızda yayınlanan Durum Değerlendirme'sinde, sosyalist sistemdeki çöküşün nedeni olarak başlıca iki büyük yanlış belirtilmişti. Bunlardan biri, Sovyetler Birliği'nin tek misyonunun emperyalizmi ekonomik yönden geçmeye kaydırılması, böylece dünya devrimci gelişmesinin kanalının yanlış yöne çevrilmesiydi. Ötekisi ise, aktif yığın demokrasisinin olmayışı, bunun tarihsel yetersizlikleri aşmayı, bürokrasiyi dizgin altında tutmayı ve son tahlilde, sosyalizmin temel ekonomik yasasının işleyebilmesini engellemesiydi. Lenin'in yazdıklarında, işte bu iki konuda çok önemli değerlendirmeler ve uyarılar yer almaktadır.

Birinciden başlarsak, evet, Lenin, Sovyetlerin ekonomik gelişmesinin önemini vurgulamış, "artık uluslararası devrime ana etkimizi ekonomik siyasetimizle yapıyoruz" demiştir. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.32, s.437)

Bu çok doğrudur, ama söz konusu olan, dünya devriminin Sovyetler'in ekonomik gelişmesine indirgenmesi değil, Sovyetler'in ekonomik gelişmesinin dünya devrimine etkisidir.

Nitekim Lenin, dünya devrimine kadar dayanmak fikrini de sürekli işlemiştir. Buna 1918 dolaylarından çok örnek verilebilir. Ama 1923'te, Avrupa'da devrimci durumun yatıştığı koşullarda, ölmeden önce yazdığı son önemli yazılarda (Lenin, *agy*, c.33, s.499) da aynı fikri işlemiştir. Nasıl dayanacağız?

Bu da çok güzel anlatıyor ki, Sovyetler Birliği barış içinde gelişip de emperyalizmi geçsin diye devrimlerin engellenmesi, yani dünya devrimci gelişmesinin kanalının yanlış yöne çevrilmesi, yaşayan sosyalizmin bindiği dalı kesmesi olurdu. Tam da bu yapıldı ve sonu, açmazların, Gorbaçof'un karşı-devrimci yolundan, geri dönüşle "giderilmesi"ne vardı.

İkincisi, Lenin, devrim olmadan önce de, olduktan hemen sonra da, aktif yığın demokrasisinin önemini defalarca vurgulamıştır. Örneğin 1916'da yazdığı bir yazıda şöyle diyor:

"Sosyalizm ancak, burjuvaziye, yani, nüfusun azınlığına karşı şiddeti, demokrasinin tam gelişmesiyle, yani, nüfusun *tüm* yığınının bütün *devlet* işlerine ve kapitalizmi yoketmenin karmaşık sorunlarına, gerçekten eşit ve gerçekten silme katılımını birleştiren proletarya diktatörlüğü *yoluyla* uygulanabilir."(Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.23, s.25)

1917'de, Şubat ve Ekim Devrimleri arasında yazdığı *Devlet ve Devrim* kitabında, Lenin, aynı konuda şöyle diyor:

"Sosyalizm altında... uygar toplumun tarihinde ilk kez, nüfusun *yığını*, yalnızca oy vermede ve seçimlerde değil, *aynı zamanda devletin günlük yönetiminde bağımsız* bir rol alma düzeyine çıkacaktır." (Lenin, *agy*, c.25, s.492-493)

Ekim Devrimi'nden sonra ise 1918'de Lenin'in parti programına yaptığı taslak öneriden ve "Sovyet Hükümetinin Acil Görevleri" yazısından şu iki örneği verebiliriz:

"Sovyet devlet örgütlenmesinin daha da geliştirilmesi, Sovyet'in her üyesinin Sovyet toplantılarına katılmanın yanı sıra, devlet yönetiminde sürekli çalışmak zorunda olmasını, ve bunun da ötesinde giderek, nüfusun her bir bireyinin, hem Sovyet örgütlenmesinde yer almaya (...) ve devlet yönetiminde hizmette bulunmaya çekilmesini kapsamalıdır." (Lenin, *agy*, c.27, s.155)

" 'Toplantı fobisi', ... burjuvazi, Menşevikler, *Novaya Jızn* yandaşları için alay konusu, hatta daha da çok aşağılayıcı ıslıklar çalınan bir konu oluyor. Oysa kamuya açık toplantılardaki tartışmalar olmadan, ezilenler yığını, onlara sömürücüler tarafından dayatılmış disiplinden bilinçli, gönüllü disipline asla geçemezlerdi. Kamuya açık toplantılardaki soru yağmuru, emekçi halkın gerçek demokrasisidir, onların sırtlarını dikeltme yolu, yeni bir yaşama uyanışlarıdır. ...

"...

"... 'Kamuya açık toplantı' demokrasisini ... işteyken *demir* disiplinle birleştirmeyi öğrenmeliyiz. ...

"...

"... Bugün Rusya'da uygulanan demokrasi, ... sosyalist demokrasiye geçiştir. ...

"...

"Sovyet örgütlenmesini ve Sovyet hükümetini geliştirmek için aralıksız çalışmalıyız. Sovyet üyelerini 'parlamenterler'e ya da bürokratlara dönüştürme yönünde küçük burjuva bir eğilim var. *Tüm* Sovyet üyelerini pratik yönetim işlerine çekerek buna karşı durmalıyız. ... Amacımız *yoksulların tümünü pratik yönetim işlerine çekmektir ve bu yönde atılan bütün adımlar — ne kadar çeşitliyse, o kadar daha iyi — dikkatle kaydedilmeli, incelenmeli, sistemleştirilmeli, daha geniş deneyimle sınanmalı ve yasallaştırılmalıdır. Amacımız her* emekçinin, sekiz saatlik üretici emek 'görevi'ni bitirdikten sonra, *ücretsiz* bir biçimde devlet görevleri yerine getirmesidir. Bu dönüşüm özellikle zordur ama sonunda sosyalizmin pekiştirilmesini ancak o garantileyebilir." (Lenin, *agy*, c.27, s.270-273)

Lenin'in düşünceleri, hedefleri, bu örneklerde çok güzel yansıyor. Ancak kendisi devrimden bir süre sonra beliren güçlükler karşısında, ne konuya fazlaca değinebilmiş, ne de demokrasinin geliştirilmesine özel dikkat verebilmiştir. Her zamanki açıklığı içinde, bu duruma yine kendisi açıkça işaret etmiştir:

"Proletarya diktatörlüğünü emekçi halk için yeni demokrasiyle — iç savaşı halkın siyasete en geniş katılımıyla — kaynaştırmak: Böyle bir kaynaşma bir çırpıda getirilemediği gibi, parlamenter demokrasinin modası geçmiş rutiniyle de uyuşmaz." (Lenin, *agy*, c.28, s.73)

Lenin hedefi koyuyor, buna bir çırpıda ulaşılamadığını da açıkça belirtiyor. Ama yıllar içinde bu hedef, yaşama geçirileceğine, unutuluyor. Bu nedenle de, hem devletin bürokratik çarpıklıkları iyice azıtıyor, hem de halkta demokratik özlemler beliriyor. Bunlara neden olan anlayışın ürünü olan Gorbaçof, sonra da kalkıp bu özlemleri geri dönüşe kanalize etmeye çalışıyor.

Devletin bürokratik çarpıklıkları iyice azıtmış dedik. Yani Lenin zamanında da bürokratik çarpıklıklar mı vardı? Bunu, Lenin'in koyduğu acımasızlıkta koymaya bizim bile dilimiz varmazdı. Lenin, Sovyet devletini yerden yere çalıyor:

"Bizim devlet aygıtımız, haydi sefil demiyeyim ama, öylesine acıklı bir durumdadır ki,... onun eksiklerine karşı ne yapacağımızı önce çok dikkatli olarak düşünmeliyiz...

"Birşeyler yapmanın zamanı geldi... En zararlı şey, hiç olmazsa birşeyler bildiğimizi ya da sosyalist, Sovyet, vb. denmeyi gerçekten haketmiş, gerçekten yeni bir devlet aygıtı kurmak için gerekli dikkate değer bir sayıda elemanımızın olduğunu varsaymak olurdu.

"Hayır, böyle bir aygıttan ve hatta onun elemanlarından gülünç derecede yoksunuz ve hatırlamalıyız ki, bunu kurma zamanından hiç cimrilik etmemeliyiz ve bu çok, çok yıllar alacak." (Lenin, *agy*, c.33, s.487-488)

Lenin'in sözünü ettiği bu yıllarda, haydi Stalin dönemi emperyalist saldırıya hazırlıkla geçti, ya sonra ne yapıldı? Dişe dokunur birşey yapılmadığı gibi, sorun bile küllendi. Bunun sorumlusu olan çizginin sosyal demokrat ürünü Gorbaçof, şimdi utanmadan, Marksizm-Leninizmi aşmaktan sözediyor. Onu öğrenmeyenler, uygulamayanlar, işçi sınıfını arkadan vuranlar, nasıl aşabilirler ki? Onlar Marksizm-Leninizmin yanına bile yaklaşamazlar ama Marksizm-Leninizm onları aşacak, daha da büyük bir güce ulaşacaktır.

Lenin'in liderliğinin önemli bir özelliği

İlkeli siyaset

120. yaşında Lenin'i anarken, onun siyasal liderliğinin önemli bir özelliğine değinmeden edemeyeceğiz. Lenin ilkeli bir siyaset adamıdır. İşçi sınıfını gerçekten temsil eden siyaset zaten başka türlü olamaz. Üstelik bu ahlak gereği değildir, akıllılık gereği böyledir:

"İlkesiz pratik siyaset en pratik olmayan siyasettir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.11, s.388)

Burjuvazinin saklamak, çarpıtmak vb. zorunda olduğu bin türlü gerçek olduğu için, o akıllı da olsa, ilkesizlik yapmak zorundadır. Onun "ustalığı" budur. Ama işçi sınıfının böyle bir açmazı, dolayısıyla ilkesizlik yapmak için pratik bir nedeni de yoktur. Lenin işçi sınıfının siyasetini böyle görmüş ve hep de böyle uygulamıştır.

. Lenin'in siyasal yaşamında, ödün vermeye çok örnek gösterilebilir. Bazı ekonomik önlemler açısından, Gorbaçof'un bugün getirdiklerine benzer ödünler vermiştir. Ama hem küçük, hem çok büyük, hatta artık sınıfsal bir farkla ki, bunların ödün olduğunu da tüm dünyaya ilan etmiştir. Bu nedenle Lenin'in hiçbir ödünü ilkelerden, işçi sınıfının bilincinden değildir.

Örgüt stratejimizde, MK değerlendirmesinde defalarca vurgulanan görev

İlle d ç ğaltma ve ld n dağıtma

Dünya çapında karşı-devrim gelişirken, Türkiye'de koşullar büyük bir hızla komünist partisine yeni olanaklar, fırsatlar yaratmaktadır. Paçaları sıvamalı, bütün yaratıcılığımızı kullanarak, bütün olanakları zorlayıp yeni olanaklar yaratarak *merkez organı çoğaltmalı, dağıtımını artırmalıyız.*

Mercan Köklü

Dünya sosyalist sisteminin çöküşüyle birlikte, bir yıpratma savaşının içine giriyoruz. Asıl olarak *yığınların gönlünü ve kafasını kazanmayı hedefleyen* bu savaşta, en önemli saldırı ve savunma silahımız *ideolojik sağlamlığımızdır.* İdeolojik çalışmaya *birinci* sırada önem vermemiz, merkez organ çevresinde parti örgütlenmesini daha da yetkinleştirmemiz gerekiyor.

İşçinin Sesi'nin 389.sayısında yayınlanan TKP MK Durum Değerlendirmesi, hem önümüzdeki dönemin sırtımıza yüklediği yeni görevler, hem de parti yapısında giderilmesi gereken çeşitli eksiklik ve aksaklıklar üstüne önemli açınımlar getirdi.

Durum Değerlendirmesi'nin üstünde özellikle durduğu konulardan biri, "merkez organın çoğaltılması"dır. Bu konuda Değerlendirme şöyle diyor:

"Parti örgütlerinin merkez organı çoğaltma (illegal basım değil, her birimin eline geçen sayıyı çoğaltması) ve dağıtmasında büyük bir yetersizlik vardır. Oysa her parti biriminin merkez organı çoğaltmasının ve postayla değil, *elden dağıtmasının,* merkez organı tüm parti çalışmalarının belkemiği yapma ilkesi ile olan bağı açıktır. Parti örgütlerimizde bu konudaki anlayışı düzeltme yönünde aktif çalışma gerekir.

"Sorun teknik olanaksızlık değildir. Asıl olarak görevin *önemini kavramama* sorunudur. Bu konuda parti içinde biriken deneyimin örgütler arasında aktarımı da eksik kalmıştır.

"Merkez organın yeterince çoğaltılıp kullanılmaması, tüm parti çalışmalarının belkemiği yapılamaması, son tahlilde merkez organdan ve illegal ve özgür komünist partisi anlayışından korkmakla eş anlamlıdır. Aynı korku, bazı alanlarda oldukça yaygın olan hücre ve komite kurmama, çalışmaları tekli ilişkilerle sürdürme eğiliminde de yansımaktadır. Bunun ise Türkiye'de yaygınlaşan legalizmin üzerimizdeki bir etkisi olduğunu, bu nedenle her örgüt biriminin çoğaltma yapmasının bugün parti için yaşamsal önem taşıdığını görmeliyiz." ("TKP MK Durum Değerlendirmesi", *İşçinin Sesi,* sayı:389) (abç)

Değerlendirme ile birlikte yayınlanan, örgütsel stratejinin ilk altı ayını ele alan Merkez Yürütme Bürosu Raporu da, "tüm parti birimlerinin merkez organı çoğaltması"nı, *stratejinin geride kalan hedefleri* arasında saymaktadır.

Merkez organ, partinin kanı, canı, herşeyidir

Yoldaşlar, MK Değerlendirmesi ve MYB raporu, çok önemli bir soruna parmak basıyor ve *tüm* parti kamuoyuna ciddi bir eleştiri yöneltiyor: Merkez organın çoğaltılması *görevi* hakkıyla yerine getirilmiyor. Ve bu, teknik bir sorun olarak değil, merkez organa *ideolojik yaklaşımda bozukluk* olarak ortaya çıkıyor. Bu, Türkiye'de yaygınlaşan legalizmin üzerimizdeki etkisinin bir yansımasıdır. Merkez organ çevresinde örgütlenme anlayışı bilinçlerde geriye kaymıştır.

Merkez organın çoğaltılmasının *neden* önemli olduğu sorusunun yanıtını hakkıyla verebilmeliyiz.

Komünist partisi *eylem* örgütüdür. Varlık nedeni, en önemli proleter enternasyonalist görevin, yani kendi ülkesinde devrimin gerçekleştirilmesidir. Parti, elindeki bütün olanaklardan, işçi sınıfını bu hedef için hazırlamada yararlanır. "Yaşamın bütün yönlerini aydınlatan ve yığınların olabildiğince geniş katları arasında yürütülen *siyasal ajitasyon çalışması,* partinin eyleminin *başlıca içeriği,* bu eylemin yoğunlaşma noktasıdır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İng. basım, c.5 s.516) (abç)

Merkez organ, bunun başlıca aracıdır. Merkez organ, partinin *örgütsel birliğinin,* ona temel olan ideolojik birliğinin anlatımıdır. O, komünist parti çalışmasının kanı, canı, herşeyi, *başta gelen zenginliğidir.* Onsuz bir komünist parti örgütlenmesi, onsuz bir komünist parti çalışma düşünülemez.

Partiyle yığınlar arasındaki köprü olan merkez organın çoğaltılması her zaman yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Üstelik bugünkü olanaklar çerçevesinde illegal basımın, gereksinimi karşılamaya yetmemesi, merkez organın örgüt birimlerince çoğaltılmasını, ek bir zorunluluk olarak da dayatıyor.

1989-1990 Örgütsel Stratejisi, durumu değerlendirmiş, yapılması gerekeni de şöyle vurgulamıştı:

"İllegal basım ile çoğaltma arasında ayrım yap, tüm parti birimlerine merkez organı çoğaltma görevi koy.

"Yeni bir parti matbaası kur." (*İşçinin Sesi,* sayı: 379, 31 Temmuz 1989)

Yaşam belli zorunlulukları dayatmışken, üstelik, parti merkez komitesi, örgütsel stratejide merkez organın çoğaltılmasını *parti birimlerinin görevi* olarak saptamışken, oturup bekleyecek miyiz?

Dönem, bir-iki yıl öncesinden daha zorlu bir dönemdir. Dünya çapında karşı-devrim gelişirken, Türkiye'de koşullar büyük bir hızla komünist partisine yeni olanaklar, fırsatlar yaratmaktadır. Yığınların gönlünü ve kafasını kazanmak için devrimci, atılımlı, saldırgan, eskisinden çok daha *bilinçli* çalışmamız gerekiyor. Paçaları sıvamalı, bütün yaratıcılığımızı kullanarak, bütün olanakları zorlayıp yeni olanaklar yaratarak *merkez organı çoğaltmalı, dağıtımını artırmalıyız.*

Yaratıcı gözle çevreye bakın ortalık olanak dolu!

Merkez organın çoğaltılmasında, *hedefli, planlı çalışma* ve *yaratıcı anlayışla olanakları zorlama* kilittir.

En basitinden başlayalım:

İçinde bulunduğumuz parti biriminde kaç yoldaşın okuma-yazması var? Kaç yoldaş gazetenin belli başlı yazılarını temiz beyaz kağıda okunaklı olarak *kopya edebilir,* altına karbon kağıdı koyarak çoğaltabilir? Partinin yakın çevresi, sempatizan yoldaşlar, bu görevin yerine getirilmesine nasıl katılabilirler? Bunu çoğu yoldaş yapabilir. Kaldı ki, okuma-yazması yetersiz yoldaşlar için de, bir adım ileri sıçramak üzere büyük fırsat çıkmış demektir.

Bir adım daha atalım: Daktilo, bugün evlerde sık raslanan bir araçtır. Parti biriminin elinin altında kaç daktilo vardır? Kimsenin "ben daktilo yazmasını bilmem" diyecek durumu olamaz. Çoğumuz daktiloyu, ilk kez önümüze gelip, tuşlarına basmaya başladıkça öğrendik. Kaldı ki, iki parmak yazmak yerine, çeşitli yerlerde verilen kurslara katılıp F-Klavye'yi öğrenmek büyük zahmet gerektirmiyor.

Daktilo, el yazısına göre hem ileridir, hem de başka olanakların önünü açar: Kağıtların arasına karbon kağıdı yerleştirerek çoğaltma yapılabilir. Mumlu kağıda daktiloyla yazılan metin, ispirtolu mürekkeple çalışan tamburalı çoğaltma makinalarında, ya da bildiğimiz teksir makinalarında çoğaltılabilecek duruma getirilebilir. Yanıtlanması gereken soru şudur: Çevremizde nerede böyle bir olanak var? Bu olanaktan yararlanabilmek için hangi adımları atabiliriz?

Daktilo yazmasını bilen bir yoldaş için, kullanımı hızla yaygınlaşmakta olan bilgisayarda yazı yazmak işten bile değildir. Amaca uygun böyle bir bilgisayarın yazıcısından (printer) istenildiği kadar kopya çıkartılabilir. Bu olanağın çevrede olup olmadığı araştırılmalı, varsa mutlaka yararlanılmalıdır.

Yaratıcı biçimde düşündüğümüz zaman, çevremizde *merkez organın çoğaltılmasında* yararlanılacak çok sayıda olanak olduğunu göreceğiz. Buraya kadar oldukça uç örnekler verdik. Gerçekte görülecektir ki, alıcı gözle bakmaya başlayınca, bu uç örneklere gerek kalmayacaktır. Uyanık ve tuttuğunu koparır olmak yeterli olacaktır.

Devlet dairelerinden, özel kuruluşlara, sekreterlik bürolarına vb. kadar birçok yere girmiş önemli bir olanak, fotokopi makinasıdır. Fotokopi makinasının ötekilerden üstünlüğü, *İşçinin Sesi*'nin elimizdeki imajını da koruyarak, gerçeğe çok yakın bir kopya elde etmemizi sağlamasıdır. Gözlerimiz şahin gibi çevreye bakmalı, böyle bir makina nerede var, ona nasıl ulaşabilir, nasıl kullanabiliriz diye sormalıdır. Olanaklıysa o yerin malzemelerini, değilse kağıdını mürekkebini ayrıca elde ederek, merkez organı fotokopi yoluyla çoğaltmak hedefimiz olmalıdır.

Yaşam garip tesadüflerle doludur. Hiç ummadığımız yerden, yerel ya da genel kullanımda olan bir matbaa bile büyük fırsatlar yaratabilir. Böyle yerlerde çalışan bir partili, bir sempatizan, hatta fikirlerimize gönül vermiş, bize yardımcı olmaya çalışan bir yakın, arkadaş bile büyük olanakların kapısını açabilir. Yığınların gönlünü ve kafasını devrim ve sosyalizme kazanma kavgasında, yaşamın önümüze getirdiği sayısız olanaklar vardır. Teyp kasetine okumak, video kasetine kayıt yapmak... Fotoğraf makinasında siyah-beyaz film kullanarak, gazetenin fotoğrafını çekip, okunacak büyüklükte sayfa sayfa tabetmek vb. gibi... Yeter ki, bunları *görebilelim.*

Kazanımlarımız, gelişmemiz her açıdan büyük olacaktır

Bu olanakları doğru değerlendirmenin getireceği sonsuz yararlar olacaktır.

Bir kez, çoğaltma sırasında yoldaşlar, gazeteyi daha dikkatle okuyarak *ideolojik düzeylerini* inanılmaz ölçüde artırmış, kendi haber ve rapor dillerini, stillerini geliştirmiş olacaklar. Deneyimlerimizi, çeşitli olaylardan aldığımız dersleri, görevlerin daha iyi yerine getirilmesi için aklımıza gelen önerileri parti merkezine ileteceğimiz için, partinin kolektif deneyimi artacaktır.

Merkez organı çoğaltmış, dağıtımını artırarak daha fazla *işçiye ulaşmış* olacağız. İkincisi, bunu yaparken, binbir tehlikeye karşın bize yardımcı olan, kavgamıza sempati ile bakan yeni yeni insanları işçi sınıfının davasına *kazanmada* ciddi adımlar atmış olacağız. Çevremiz hızla büyüyecek. İşlerin yoğunlaşması, parti biriminde *işbölümünün* daha da geliştirilmesini ve daha çok sayıda partili ve sempatizanın işe katılmasını dayatacaktır.

Bir başka yarar da, *hedefli ve planlı çalışmanın* geliştirilmesi olacaktır. Merkez organın bu sayısını kaç adet çoğaltacağız? Kim, nerede, hangi sürede, nasıl, çoğaltma görevini yerine getirecek? Dağıtımı ne kadar artıracak, hangi yeni bölgelere gireceğiz? Gelecek sayı hedefimizi ne kadar aşacağız? Bu ve benzeri sorulara vereceğimiz her olumlu yanıt, bizi ilerletecektir yoldaşlar.

İllegal merkez organın çoğaltılması, devrimi gerçekleştirene dek üzerimizden hiçbir zaman kalkmayacak olan polis baskısına ve sızma vb. çeşitli tehlikelere karşı, parti biriminin *konspiratif çalışma anlayışını* da gelişmeye zorlayacaktır. Merkez organ çevresinde illegal ve özgür parti örgütlenmesi modelini biraz daha yetkinleştirmiş olacağız.

Bütün parti faaliyetimizin kanı, canı, herşeyi olan merkez organın çoğaltılması, kilittir. Önümüzdeki dönemde, örgütsel stratejinin *tüm parti birimleri için belirlediği altı odak* noktasından biridir. Kavrayışımızın bütün sınırlarını zorlayarak, *yaratıcı* düşünerek, merkez organı çoğaltma yol ve yöntemlerini geliştirelim. Merkez organın dağıtımını artıralım. Partinin damarlarındaki taze kanın, enerjinin, yığınları kazanma yeteneğinin büyük bir hızla arttığını göreceğiz. Karşı-devrim rüzgarına devrim kasırgasıyla yanıt verecek bir partiye de ancak bu yaraşır.

İşçi sınıfımızın sömürüye karşı mücadelesi rejimin temellerini sarsıyor

İşçinin sesi yükseldikç burjuvazinin paçaları tutuşuyor

Ülkede bir süredir geneliyle sert geçen sınıf kavgası, artık yerini iyice şiddetli kapışmalara bırakacaktır. Bu durum, işçi sınıfının, saflarını çok daha sık ve sağlam dokuma zorunluluğunu dayatıyor. Ayrıca, tüm öteki ezilen kesimlerin birliğini, gücünü, işçi sınıfının yanında saf tutarak pekiştirip güçlendirmelerini de zorunlu kılıyor.

Sinan Çetiner, ...Cezaevi

Emperyalizmin zayıf halkası Türkiye'de daha da çetin bir döneme giriliyor. Bu demektir ki, ülkede bir süredir geneliyle sert geçen sınıf kavgası, artık yerini iyice şiddetli kapışmalara bırakacaktır.

Bu durum, işçi sınıfının saflarını çok daha sık ve sağlam dokuma zorunluluğunu dayatıyor. Ayrıca, çıkarları işçi sınıfının öncülüğünü gerektiren tüm öteki ezilen kesimlerin birliğini, işçi sınıfının yanında saf tutarak pekiştirip güçlendirmelerini de zorunlu kılıyor.

Burjuvazi telaşında haklıdır

Türkiye finans-kapitali sömürüyü azgınlaştırdıkça azgınlaştırıyor. Emperyalistleşme yolunda dışarıda rahat hareket edebilmek, bunun için gerekli sermaye genişlemesini sağlayabilmek amacıyla uyguladığı çok yoğun sömürü sonucunda toplumun patlamasını önleyerek bu köprüyü geçebilmenin hesaplarını yapıyor. Ama yaptıkları hesap içte de dışta da tutmadı, tutmayacak da.

Bir yandan siyasal bunalım çanları bir bir çalmaya başlarken, diğer yandan, sömürünün dayanılmaz boyutlara varmasıyla, 1989 yılına oranla çok daha sert geçecek olan kapışmada, işçi sınıfının diğer ezilen kesimleri de yanına katacağının ipuçları daha şimdiden belirmeye başladı bile.

Burjuvazi, toplumda yükselen öfkenin bir devrime yol açmaması için azgın sömürü altında olan yığınların kabaran öfkesini yatıştırma telaşı içine düşmüş durumdadır. Son yıllarda diline dolamış olduğu "istikrar" sözcüğü toplumda yanıtını bulamayınca ve üstelik de eylemler kabarınca, burjuvazi bu kez "ulusal mutabakat" çağrısı yaptı. Özal tarafından yapılan bu "mutabakat" çağrısı, burjuvazinin korkusunu en açık biçimde yansıttı. Ama, kof "istikrar" arayışları nasıl boş çıktıysa, "toplumsal mutabakat" çağrıları da, burjuvazi ve dönekler arasında yanıt bulsa bile, işçi sınıfımızda, ezilen emekçi halkımızda yanıt bulmadı.

Özal'ın cumhurbaşkanlığı ile Akbulut'un başbakanlığı, burjuva iktidarının toplum karşısında tüm ciddiyetsizliğini iyice sergilemiştir. Bunun yanı sıra, ANAP, "iktidar partisi" olmasına rağmen sapır sapır dökülmektedir. Kendi aralarında birlik kalmamış, herkes ayrı telden çalmaktadır. Yine de varlığını sürdürmesi, iktidar partisi olmanın sağladığı maddi çıkarlara dayanmaktadır. Bu çıkarlar bir sarsılırsa, ANAP görülmedik bir biçimde dağılacaktır.

Burjuva muhalefet partileri ise bugün apayrı bir işlev yüklenmişlerdir. Bu partiler "iktidar" olmaktan çok, var olan durumu, statükoyu korumaya çalışıyorlar. Bununla birlikte, bir yandan ANAP'a toplumsal patlama "tehlikesi"ne karşı uyarılar yaparken, "ateşle oynadığını" vurgularken, öte yandan kabaran hoşnutsuzlukları, öfkeyi kendi kanallarına akıtarak dağıtmaya çabalıyorlar.

Sert ve yığınsal işçi eylemlerinin bu kez toplumun diğer ezilen kesimlerini de sokağa taşıracağı endişesine kapılmış olan ve tütüncülerin eylemiyle çok da haklı çıkan Demirel, hem "sokaklar çözüm değil"(!) diyor, hem de meydanları kendi denetiminde doldurmayı öneriyor. Görünürde ANAP'ın politikalarına karşı keskin demokrat(!) bir muhalefet yürüterek, sorunun tek kaynağı olarak ANAP'ı gösterek, rejimi temize çıkarmaya çalışıyor. Oradan oraya koşturup duruyor. Kah mitinglerde, kah üniversitelerde, kah çeşitli kuruluşlarda bir yandan yatıştırıcı konuşmalar yapıyor, bir yandan ANAP'a çatarak bir taşla birkaç kuş vurmayı amaçlıyor.

Demirel'in tutumu, burjuvazinin proleter hegemonyasından ne kadar korktuğunu bütün çıplaklığıyla ortaya koyuyor. Emek sermaye çelişkisinin çok şiddetlendiği, keskinleşen sınıf kavgasında kır-kent emekçilerinin, küçük burjuva kesimlerin de ağırlığını işçi sınıfından yana koymaya başladığı bu dönemde Demirel, asıl olarak emekçi halkın işçi sınıfından yana kayması karşısında tampon işlevi görmeye çalışıyor.

SHP'nin durumu da bundan pek farklı değil, ancak o daha çok işçilere yönelip, proleter hegemonyasını ana kaynağından engellemeye çabalıyor. "Sol" görünümüyle böyle bir misyon yüklenen SHP, sınıf kavgası yükseldikçe "sol" görünüm bile "tehlikeli" olduğu için, bu görünümden bile sıyrılarak sağ tutumlar alıyor. Sağ tutumlar aldıkça da misyonu fiyaskoya dönüşüyor.

Yükselen sınıf kavgası herkesin yüzünü en iyi bir şekilde ortaya çıkarıyor. Bugün burjuva partilerin hiçbiri toplumun beklentilerine yanıt verebilecek durumda değildir ve burjuvazi de bunun farkındadır. Bu yüzden de yeni yeni partiler vb. ortaya dökülüp, çeşitli arayışlara giriliyor.

Emperyalistleşme hırsıyla içte sömürüyü inanılmaz boyutlara vardıran, tüketim maddelerine peş peşe yaptığı zamlarla emekçilerin sofrasını küçülttükçe küçülten burjuvazi, işçi sınıfının yükselen devrimci eylemleri karşısında bir yandan yaklaşan devrimci kabarışı geriletmek için her türlü demagojik yalana, oyuna başvururken, öte yandan baskıyı da hiç ihmal etmiyor.

Kürdistan'daki baskıyı söylemeye bile gerek yok. Bir süredir çeşitli üniversitelerde, tüm saldırılarını devrimcilere yönelten polisin yanı sıra gerici-faşist örgütler de devrimcilere saldırıyor. Burjuvazi, bizzat gerici örgütlenmeler yaratarak veya varolan örgütlenmelere her türlü olanağı ve kolaylığı sağlayarak çoğu dinci olan bu gerici örgütlenmeleri set olarak kullanıyor. Gücünün aşıldığı yerde, devlet terörünün yanı sıra, bir de bunların terörüyle yığınlara korku salmayı, yığınları sindirmeyi planlıyor.

Ama durum artık 12 Eylül öncesi durum gibi değildir. Oraya da dönmeyecektir. İşçi sınıfımız bugün burjuvazinin tüm oyunlarını boşa çıkaracak güçte ve bilinçtedir. Kendi partisiyle bütünleştiği, kaynaştığı oranda, burjuvaziyi altetmede daha bir örgütlülük ve güç kazanacaktır.

Politizasyon neredeyse yangına dönüşecek

Hatırlarsak, 12 Eylül sonrasında, hatta faşizmin çözülüşünden uzun bir süre sonra da, devrimci hareketlerde yığınların depolitize olduğu kanısı çok yaygındı.

Evet, depolitizasyon 12 Eylül'ün hedeflerinden biriydi. Ama şu unutulmuştu: Emek sermaye çelişkisinin bu denli derin olduğu bir ülkede işçiler, emekçiler, kısaca tüm ezilen kesimler kendi durumlarını politik çerçevenin dışında fazlaca düşünemezlerdi. Nitekim, 12 Eylül'cüler yanıldıklarını çok kısa bir bir zamanda anladılar.

Türkiye gibi bir ülkede burjuvazi elbette her dönemde yığınları depolitize etmeye çalışacaktır, olanaklarını bu doğrultuda seferber edecektir. Ama her gün, bir öncekine oranla kat kat daha çok sayıda politize, bilinçli işçiyi, emekçiyi karşısında buluyorsa, başarısız oluyor demektir. Oysa depolitizasyon kanısı devrimci hareketlerde gerçekten uzun bir süre taşındı. Hatta bugün bile bu kanıyı sürdürenler var. Bu kanı bir yerde gelip burjuva görüşlerle de çakıştı. Farkedilse de, edilmese de bir yönüyle burjuvazinin yığınlarda varolan politikleşmeyi gizlemesine yaradı.

Gelişmelere dikkatli gözlerle baktığımızda, durumun hiç de söylendiği, düşünüldüğü gibi olmadığı rahatlıkla görülür. Özellikle son 2-3 yıl içinde yoğunlaşan, kabaran işçi eylemleri, emekçi kesimlerde yükselen öfkenin sokaklara, meydanlara taşması, halkın baskılara karşı kesin, sert tepki göstermesi vb. vb. karşısında, yığınların yalnızca bu son 2-3 yılda politize olduğunu ileri sürmek saflık olur. Koca bir sınıf, koca bir halk bir çırpıda depolitize olup, bir çırpıda politize olamaz. Ayrıca, toplumun politize mi, depolitize mi olduğu, yalnızca, devrimci eylemlere, hareketlere o an katılımla da ölçülemez.

12 Eylül öncesine baktığımızda, emekçi kesimin büyük çoğunluğunun politize olmuşluğunu, ama devrimci hareketler içinde doğrudan yer almış olanların bu büyük çoğunluğun yanında çoğu zaman az kaldığını görürüz. Kuşkusuz, kendini kabul ettirmiş bir öncü olabilseydi, devrim kavgası zafere doğru ilerleseydi, katılım da kat kat artardı. Bu olmadı ama politizasyon hep yüksekti.

12 Eylül sonrası devrimci hareketlerin durumlarına bakılarak da yığınların politizasyonu veya depolitizasyonu konusunda kesin yargılara varılamaz. Pratik bu tür yargıların zorlama yargılar olduğunu gösteriyor. Özellikle bugün, işçi sınıfının ve emekçi yığınların çok küçük bir bölümü devrimci hareketler içinde doğrudan yer almaktadır. Ama bu yığının genel olarak politik hareketliliğine baktığımızda, düşünsel düzeyde, ilgi açısından bunun çok yüksek olduğunu görürüz. İşte, burjuvazinin bugün tirtir titreyerek korktuğu durum budur.

Son birkaç yıldır işçi sınıfımızın sömürüye karşı yükselttiği mücadelenin, giderek rejimin temellerini sarsmaya, diğer ezilen kesimlerin önünü açmaya, hatta somut örneklerini de yaşadığımız gibi, onları sokaklara taşırmaya başlaması, tüm bu hareketliliğin, sloganlarda vb. dile getirildiği gibi, açıktan düzeni hedef alması karşısında burjuvazi, bu öfkeyi başka kanallara akıtarak çeşitli barajlarda toplamayı çok kez denedi ve her zaman da deneyecektir.

Örneğin, Azerbaycan olaylarında, kendi emperyalistleşme hedefi doğrultusunda birşeyler yapma çalışmasının yanı sıra, bu durumu iç siyasette de olabildiğince kullanmaya çalıştı.

Sömürü altında inim inim inletilen halkın öfkesinin giderek bizzat düzene yönelmesi burjuvazide bir süredir ciddi endişeler yaratmıştır. Bu endişeyle uyguladığı her türlü siyaset belli bir kesimde yanıt bulmuş olsa da, geneliyle emekçi kesimlerin ezici çoğunluğunda istenen yanıtı bulamamıştır. Bu yüzden burjuvazi yakaladığı her fırsatı sonuna kadar değerlendirme çabasına girdi. İşte Azerbaycan olayları da bunlardan biriydi.

İşçi sınıfının, emekçi halkın düzene yönelen öfkesini zorla, çeşitli oyun ve aldatmacalarla dindiremedikleri, ne yapsalar halkın depolitizasyonunu sağlayamadıkları, tam tersine, herşeye rağmen politizasyon her geçen gün dalga dalga kabardığı için, burjuvazi birikmiş enerjiyi kendi çıkarları doğrultusunda kullanabileceği her bir fırsatta kolları sıvıyor. Şövenizmi, dinciliği körüklüyor. Her gün meydanları doldurmaya, faşistlere, dincilere gövde gösterisi yaptırmaya çalışıyor. İşçi sınıfını da şövenizmin bataklığına çekmeye çabalıyor. Ama hepsi de boşa çıkıyor.

Hani "Osmanlı'da hile çoktur" diye bir söz vardır: Burjuvazi de her gün yeni bir oyun çıkaracaktır. Hatta sıkıştığı yerde yığınlara korku salmak için yeni ama bilinenin ötesine de pek geçemeyen yollar bulmaya çalışacaktır. İşçi sınıfımız tüm bu burjuva oyunlarına karşı demokrasi mücadelesini daha da yükselterek, burjuva düzeni kalbinden hançerleyerek yanıt verecek, oyunları bozacaktır.

Kısacası, Türkiye bugün derin bir siyasal bunalımın eşiğindedir. İşçi sınıfı bu bunalımı olumlusundan çözebilecek tek devrimci güçtür. O demokrasi mücadelesini yükselttikçe, toplumun diğer kesimlerini de önü tezimizlenecek ve *İşçinin Sesi* tüm emekçi kesimlerde yankılanıyor.

Türkiye cezaevlerinde, siyasi mahkumların inançları uğruna, onurları uğruna verdikleri mücadeleler sonuçta hep kazançlı bitmiştir

Onurlu mücadeleler sonunda mutlaka zafere gider

Yeni bir yöntem uygulamaya çalışacak Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nin açılması kesinleşmiş gözüküyor. Biz, Avrupa'nın, daha cilalı bir demokrasi kılıfına sahip burjuva diktatörlüklerindeki koşullara özenmiyoruz. Tüm mahkum yakınlarını tedirgin eden böyle bir cezaevi yapısı, ne Türkiye'deki kültürel, toplumsal yaşantıyla uzaktan yakından bağlıdır, ne de sağlık ve insanlık açısından uygundur.

S.Dayan, ...Cezaevi

Türkiye cezaevlerinde, siyasi mahkumların inançları uğruna, onurları uğruna verdikleri mücadeleler sonuçta hep kazançlı bitmiştir. Verilen bu onurlu mücadeleler, insanlarda sakatlıkların yanı sıra nice ölümlere mal olmuştur. Türkiye devleti, bizlerin onurları uğruna, inançları uğruna ölebilecek denli kararlı olduğumuzu bugün kavramış durumdadır. Elbette yönetici kesimin bunu kavraması, yalnızca geçici dönemler için düşündüğünü uygulayamaması açısından sonuç veriyor.

12 Eylül faşist cuntası geldiğinde, tüm siyasi, sivil mahkumlar üzerinde ağırlığını hissettirmeye çalışmıştır. Ama açık terörünü, özellikle onun devleti istediği gibi yönetmesine izin vermeyen, onu yıkmaya çalışan topluluklara yöneltmiş, onları hedef almıştır. Bu dönemde tüm sömürülen halk kesimi, işkencenin Türkiye'de en açık biçimde uygulandığını kabul etmek bir yana, somut olarak yaşamıştır. Cezaevlerinde ise, 12 Eylül ile birlikte işkenceler, askeriyle, gardiyanıyla, en hoyrat ve acımasız biçimde gerçekleştirilmiştir.

Faşist devletin o dönemde yaptığı, sivil mahkumlarla, siyasal mahkumları ayırmak ve ayırdığı siyasi mahkumlara istediği gibi saldırıp onları yönlendirmeye çalışmak olmuştu. O dönem devlet yönetiminde bulunan beşli cunta, özel tip cezaevlerinin yapılması için girişliği çalışmanın sonucunu almış, siyasileri özel tip cezaevlerine zoraki doldurmuştu.

Özel tip cezaevlerine doldurulan siyasi mahkumların öncelikle onurları kırılmaya çalışıldı. Onur kırma çabasında başlıca taktikler, tek tip elbise giydirmek, İstiklal Marşı söyletmek, zorla spor vb. idi. Bu tertipleri, oyunları, siyasi mahkumlar direnerek, ölüler vererek kırdılar. Faşist yönetim baltayı taşa vurmuştu. Zor yoluyla bile devrimciler, komünistler üzerinde etkili olamamış, istediğini yaptıramamıştı.

Faşizmin çözülmeye başlaması, hatta çözülmesi bile bu saldırıları durduramamıştır. Devrimci, komünist mahkumlara saldıran cezaevi idaresi, aslında savcısıyla, Adalet Bakanlığı'yla bir bütün halinde bu tezgahların içindedir.

Yıl 1989-1990. Gerici devletin yönetici kesimi içinde bulunan azılı gerici faşist nitelikli kadrolar, cezaevlerindeki nisbi rahatlamayı disiplinsizlik diye gösterirken, siyasi mahkumlar üzerinde baskı uygulanmasını teşvik teşkilatları kurup yürütürken, sosyal demokrat (burjuva demokratı bile değiller, yalnızca liberaller) SHP de, sözde onun daha solunda bulunan bazı kesimler de, insan yaşamının, insan onurunun yerine devletin prestijini savunup, cezaevlerindeki işkenceleri, baskıları, haksız uygulamaları gözardı etmişlerdir ve hâlâ da etmektedirler.

Oysa son dönemlerde uygulanan işkenceler — Gaziantep Cezaevi'nde 70 kişinin dayak zoruyla, sürüklenerek hücreye atılması, Bursa'da onlarca insana işkence yapılıp hücre cezası verilmesi, Aydın Cezaevi'nde gerici devletin tüneli bahane ederek komandosuyla, askeriyle başta Kürt devrimciler olmak üzere tüm devrimcilere toplu işkence uygulaması, Eskişehir'den tünel bahanesiyle Aydın Cezaevi'ne götürülen mahkumlara canice işkence yapılması, iki Kürt devrimcinin öldürülmesi — Avrupa'da bile yankı yapmıştır.

12 Eylül'den bu yana siyasi mahkumlar üzerinde uygulanmaya çalışılanları şu başlıklar altında sıralayabiliriz: a) Onur kırmak ve yönlendirmek, b) genelgeler yoluyla infaz sistemini siyasi mahkumlar için geçersiz kılma, c) toplumla bağları koparmak, d) güvenlikli yerlerde, özel tip cezevleri yaparak güvenlik sağlamak, sıkı bir kontrol kurmak. Bu hedeflerden uygulamada hayat bulanlar ise infaz yasasının işleyişinin genelgeler yoluyla durdurulması, özel tiplerin güvenlikli olması (ki bazen bu da işlemiyor), bir de 12 Eylül ile birlikte, belli bir süre içerdeki devrimcilerin toplumla bağının kopartılmasıdır (ama bu kopuş bütün çabalara karşın uzun süreli kılınamadı).

Bu dönemde, yani 1989-1990'-da, cezaevlerinin bazılarında tüneller çıktı. Tünellerin bazıları başarılı oldu, bazıları başarısız. Bu olayların üzerine burjuvazinin çıkarlarını gözeterek giden politikacılar ve burjuva basını, devletin sorumlu kadrolarına en acımasızca saldırıp, devletin güvenlik sorununu bahane ederek azınlık hükümetini düşürmeye çalışıyorlar. Cezaevinde bulunan siyasilerin özgürlüğe kavuşmaları burjuva sözcülerini korkuttuğu için, feryat figan, ortalığı birbirine katıyorlar. Özgürlükler, demokratik haklar, burjuva partileri arasında pazarlık kozu olarak değerlendiriliyor.

Bazı gazeteciler ve parlamento üyeleri, özgürlükleri tartışırken, insanın insan olma özelliğini kendi politikaları için kullanıyorlar ama gerçekte onu dikkate almıyorlar. İnsanlar, özgürlüklerinin kısıtlanmasını istemezler ve sonunda ölüm de olsa, özgürlük için mücadele verirler. Söz konusu yazarlar ve "sayın" parlamenterler cezaevlerindeki insanları politik amaçları için kullanma heveslerinden vazgeçmezlerse, Türkiye devriminin ateşinde yanacaklardır.

Boşaltılan Eskişehir Cezaevi'nin tamirat işleminin tamamlanma aşamasında olduğu, Adalet Bakanlığı yetkililerince 1990 yılı başından beri sık sık vurgulanır olmuştur. Yeni biçimiyle Eskişehir Cezaevi'nin, insan yaşamını, insan sağlığını gözardı ettiği demokratik dernekler ve demokrat yazarlar tarafından duyurulmaktadır. Adalet bakanı ise, tek kişilik hücreler biçimini alan bu cezaevinin, basında çıkan istemlere uygun olduğunu, Avrupa tipi olduğunu vurgulamaktadır.

Türkiye'de de Avrupa tipi cezaevlerinin yapılmasını savunan, bu konuda sık sık açıklamalar yapan bazı insan hakları sözcüleri ve burjuva köşe yazarları, şimdi onu demedik deyip feryat ediyorlar. Bu insanlar özentiden, şablonculuktan bir türlü kurtulamadılar. Uygulanacak şeyler, yerli koşullara göre değil de başka bir toplumun koşullarına göre belirleniyor. Kendini yönetemeyen insanların cezaevlerindeki devrimcileri kendince "ıslah" etmeye çalışmaları ne kadar ters birşey!

Yeni bir yöntem uygulamaya çalışacak Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nin açılması, devlet sözcülerinin ağızlarından çıkan sözlerle kesinleşmiş gözüküyor. Biz, Avrupa'nın, daha cilalı bir demokrasi kılıfına sahip burjuva diktatörlüklerindeki koşullara özenmiyoruz. Tüm mahkum yakınlarını tedirgin eden böyle bir cezaevi yapısı, ne Türkiye'deki kültürel, toplumsal yaşantıyla uzaktan yakından bağlıdır, ne de sağlık ve insanlık açısından uygundur.

Biz komünist ve devrimci mahkumların, herşeye rağmen demokrasi ve devrim mücadelesinde, ülkenin durumunu gözönünde bulunduracak yapacakları şeyler vardır. Bugüne kadar cezaevlerinde devrimciler nasıl onurlu bir direniş koyup gerici devletin uygulamalarına boyun eğmedilerse, inandıkları şeyler uğruna, onurları uğruna bundan sonra da mücadele edeceklerinden kimsenin kuşkusu olmasın!

Her eylemin birçok öğretici yanı oluyor

Bir yl mden gözl ml r

15 bin işçi, düzenleme komitesinin belirlediği sloganlardan hiçbirini atmadı. Atılan sloganlar, bir korsan gösteridekilerden hiç farklı değildi.

Merhaba yoldaşlar,

Birbuçuk yıldır partiyle tanışıyor olmama rağmen bu ilk mektubum. Bundan böyle mutlaka daha sık yazacağım.

Yoldaşlar, ben legal alanda çalışıyorum. 18 Mart 1990'da Otomobil-İş'in düzenlediği mitinge biz de katıldık.

Sloganlarımızı haykırarak yürüyüşü tamamladık ve alandaki yerimizi aldık. Yürüyüş düzenimizi alanda da bozmadık. Attığımız "işçiler birleşin, 1 Mayıs'ta devleşin", "işçiler birleşin, iktidara yerleşin", "devrimci Türk-İş'i yaratacağız, DİSK'i Türk-İş'te yaşatacağız" sloganlarımıza çevremizdeki işçilerin çoğunluğu katıldı.

Bizim arkamızda TDKP'liler yer almıştı. Gerek bizim sloganlarımızı boğmak için bizimle slogan yarıştırmaları, gerekse biz 1 Mayıs marşını topluca söylerken sürekli slogan atmaları bence çiğlikti.

Konuşmak isteyen bir guruba söz verilmemesi ve mitingi düzenleyenlerin geneliyle yanlış tutumları çok tatsız bir durum yaratabilirdi. Düzenleyiciler, önce görevlileri sonra da işçileri kürsüye çağırdılar, yani düpedüz provokasyon yaptılar. Biz disiplinimizi koruduk ve işçilere de provokasyona gelmemelerini söyledik.

Alandan yine düzenimizi bozmadan çıktık. Mecidiyeköy'e doğru yürürken yolun karşı tarafında bazı guruplar sloganlarına devam ettiler. Köprünün altından çıkar çıkmaz polisi gördük. Çevik kuvvet yolu kesmiş, kalkan ve coplarını kuşanmış, saldırmaya hazırlanıyordu.

Polisin saldırısı değişik yorumlara yol açtı. Polisin köprü altı çıkışında bilinçli provokasyon yaptığı, polise taş atılması yüzünden saldırdığı vb.

Bence, ki saldırıya uğrayan guruptan bir tandıdığım da katılıyor, doğrusu şu: Köprünün ayağında göstericileri görünce polis saldırdı. 50 kişilik TDKP'li gurup taş atarak kaçtı. Bunun üzerine saldırı, asıl kaçacak yeri olmayan Devrimci Sol Güçler'e ve Dev-Yol'lu göstericilere yoğunlaştı. Polis meşhur boyalı suyu sıktı ve yakaladığını kıyasıya dövdü.

İlk saldırı anında polisle karşılaştığımda birşey dikkatimi çekti. 1989 1 Mayıs'ında poliste büyük bir korku sezmiştim. Mitingde ise büyük bir kin vardı. Ayrıntılı yorum yapmak istemiyorum, ama sanırım legal bir mitingde hiç sakınmadan attığımız sloganlar polisi iyice öfkelendirmişti. Öyle ya 15 bin işçi, düzenleme komitesinin belirlediği sloganlardan hiçbirini atmadı. Atılan sloganlar, bir korsan gösteridekilerden hiç farklı değildi. Polisin azgınca saldırısını biraz da buna bağlıyorum.

Miting bizim için de eğitici oldu. Eksiklerimizi gördük. Legal alanın, kesinlikle daha çabuk ve planı aksatmadan kitleselleşmesinin zorunluluğu, bir an önce toparlanmamız gerektiği bunlar arasındaydı. Ayrıca pankart açamamış olmamızın büyük zararını gördük. Pek çok kişi bizi aradığını ancak göremediğini söyledi. Pankartımız olsaydı, bu miting kitleselleşme yolunda daha ileri bir adım olabilirdi.

Yoldaşça selamlar.

Beyazgün Su, İstanbul

1 Mayıs kutlu olsun

Yoldaşlar,
Bu mektubu yazdığım zaman 1 Mayıs'a 20 gün gibi kısa bir süre vardı. Daha önceden başlatmış olduğumuz 1 Mayıs hazırlıklarını, bu 20 gün içinde daha da hızlandırarak 1 Mayıs'ta alanlara en çok ve en canlı yığını çıkarmayı önümüze hedef olarak koyduk.

Çalışmaları, derneğimizdeki yoldaşlar ve sempatizanlar, benim kendi gözlemime göre bilinçli bir şekilde yürütüyorlar. Çevremizde bulunan işçiler ve emekçiler arasında ulaşabildiğimiz her bireye, 1 Mayıs'ın önemini, T.C. devletinin işçiler ve tüm emekçi halk üzerinde uyguladığı baskıları ve düzenin çürümüşlüğünü anlatmaya çalışıyoruz. Bu çalışmalarımızla, ilişki kurup diyalog içine girdiğimiz birçok insanı kazanmayı başarabildik.

Evet yoldaşlar, yaptığımız bu çalışmalarla ulaşabildiğimiz her bireyi belki kazanamayız ama, çalışmalarımızı komünist bilinçle açık, net bir kafayla ve hızlandırarak ve yürüttüğümüz sürece bu faaliyetlerimiz ile birçok insanı aydınlatabilir ve sonuçta en azından bazılarını kazanabiliriz.

Tüm işçi, emekçi, ilerici, öğrenci ve demokratlar, gerek ülkemiz Türkiye'de, gerekse Avrupa'da alanlara coşkulu ve bilinçli bir şekilde çıkarak, çürümüşlük içinde bulunan burjuva devletinin şarlatan yöneticilerine, silik bir politika izleyerek devlete destek veren muhalefete ve işçi sınıfının yanında gözüküp sonuçta burjuva devletine uşaklık eden sahtekarlara öyle bir darbe vurmalılar ki, bunlar bir daha ayakları üzerine dikilemesinler.

Tüm yoldaşların, işçilerin, emekçilerin, demokratların, öğrencilerin ve ilericilerin 1 Mayıs'ını kutlarım.

Komünist selamlarımla
Yaşasın 1 Mayıs!

Yusuf, Paris

Bize daha çok çalışmak düşüyor

Değerli yoldaşlar,
Bizim için en büyük bayram olan 1 Mayıs çalışmalarımızda başarılı olabilmek için, Paris'te yaptığımız toplantılar sonucu karara bağladığımız konular şunlardır: 1 Mayıs çalışmaları için genel komite, teknik komite, 1 Mayıs fonu, 1 Mayıs ilişki ağlarımızı kontrol edip liste çıkartmak.

Bizim şimdiye kadar yaptığımız aile ziyaretlerinde ailelerin 10'da 8'i geleceklerini söylediler. Tabii asıl sonucu 1 Mayıs'ta göreceğiz. Her yoldaşımız kendisini kişisel sorunlardan uzaklaştırıp da 1 Mayıs havasına girerse daha da başarılı oluruz. Hedeflediğimiz gibi olursa bize çok iyi bir adım attıracak.

Yoldaşlar, Avrupa'daki legal örgütler olarak, bizim daha çok çalışmamız gerekir. Türkiye'de işçiler 1 Mayıs'ı illegal olarak sokaklarda kutlamak için canlarını feda ediyorlar. Onların başarmaları için bizim de buradan onlara güç vermemiz gerekiyor. Bunun için daha bilinçli bir mücadele verelim.

Yaşasın dünya işçi sınıfı!
Yaşasın 1 Mayıs!

Z.Yener, Paris

1 Mayıs'a hazırlanıyoruz

Yoldaşlar,
Bütün ülkelerin işçilerinin sınıf bilinçli yaşama uyanışlarını, insanın insan üzerindeki her türlü baskı ve ezgisine karşı, emekçi milyonların açlık, yoksulluk ve horlanmaktan kurtarmak için savaşımdaki dayanışmalarını kutladıkları 1 Mayıs geliyor. Evrendeki bu büyük savaşımda iki dünya karşı karşıyadır. Sermaye dünyasıyla emek dünyası, sömürü ve kölelik dünyasıyla kardeşlik ve özgürlük dünyası.

Ülkemiz Türkiye'de, burjuva devletinin bütün yasak ve baskılarına karşı, kararlı ve bilinçli mücadelesiyle işçi sınıfı 1990 1 Mayıs'ını ne olursa, nasıl olursa olsun, alanlarda kutlayacaktır.

Yoldaşlar, size, yaklaşan 1 Mayıs işçi bayramıyla ilgili olarak planladığımız ve önümüze hedef koyduğumuz çalışmalar hakkında bilgi vermek istiyorum.

Derneğimizde yaptığımız toplantıda 1 Mayıs'la ilgili yapacağımız çalışmaları örgütleyerek, 1 Mayıs'ta en fazla katılımı sağlamayı önümüze hedef koyarak çalışmalarımıza başladık. Yapacağımız bu çalışmaları size maddeler halinde sıralamak istiyorum.

1. Fransa'nın çeşitli şehirlerinde ve Paris'te bulunan geniş ve yaygın ilişkilerimizin, 1 Mayıs'a katılımını sağlamak için kurduğumuz 1 Mayıs komitesinin denetimi altında çalışacağız. Mektupla, telefonla, görüşme ve ziyaretler yaparak katılımı kat kat artırmayı önümüze hedef olarak koyduk.

2. Fransa'nın değişik şehirlerinde 1 Mayıs komitesine bağlı bölge komiteleri kurarak, buralarda olan ilişkilerimizin 1 Mayıs'a örgütlü katılımını sağlayacağız.

3. Her yıl yapıldığı gibi bu yıl da, yoldaşların ve sempatizanların 1 Mayıs'a katmaya çalışacakları ve kesin olarak katacakları kişilerin listelerini isteyerek, bu çalışmaları birey olarak herkesin en planlı bir şekilde yürütmesini amaçladık.

4. Ulaşabildiğimiz atölyelerin 1 Mayıs'ta kapalı tutulmasını ve çalışanların 1 Mayıs'a katılımlarını sağlamayı hedef koyduk.

5. 1 Mayıs komitesine bağlı olarak kurulan teknik komitenin çalışmasıyla, her yıl 1 Mayıs'ta diğer örgütlerden daha iyi olan kortejimizi, bu 1 Mayıs'ta da kıpkızıl yapmayı amaçlıyoruz.

6. 1 Mayıs kortejimiz için yapılacak işlere bir fon ayırdık. Bu fon yoldaşların ve sempatizanların gönüllü katkılarıyla oluşacaktır.

1 Mayıs'ın Türkiye'de ve Avrupa'da en iyi bir şekilde kutlanması için tüm yoldaşların, ileri işçilerin, devrimcilerin çalışmalarında başarılar dileğiyle...

Yusuf, Paris

Yağcıların gerçek yüzü açığa çıktı bile

Yoldaşlar,
Geneliyle Türkiye'de, aynı zamanda özellikle de Türkiye Kürdistanı'nda hava gün geçtikçe ısınıyor. Artık ülkede rüzgarlar işçi sınıfı ve Kürt halkından yana esmeye başladı.

İşçi sınıfının, Kürt halkının ve öğrenci gençliğin militan eylemleri de göstermiştir ki Yağcılar avuçlarını yalayacaklardır. Gelişen bu militan eylemler, burjuvazinin bütün manevralarına rağmen Yağcıların gerçek ihanetçi yüzünü ortaya çıkarmıştır.

Bir yandan "komünist" partisi kurulabilir diyenler, diğer yandan işçi sınıfının, Kürt halkının ve öğrenci gençliğin en ufak demokratik istemini bile kanla bastırmaya çalışmaktadırlar. Bu da kurulabilir dedikleri "komünist partisi"nin kime hizmet edeceğini göstermektedir.

Biz biliriz ki burjuvazinin gerçek anlamda komünist sözcüğüne bile tahammülü yoktur. Gelişmeler somut olarak göstermektedir ki, en ufak bir demokratik hak istemini kanla bastırmaya çalışan, demokratik hakları savunabilecek gerçek bir demokratik derneğe bile tahammülü olmayan burjuvazinin "komünist" partisini serbest bırakması gariptir. Yaşam Yağcıların ihanet politikasının kime hizmet ettiğini açığa çıkarmış, Yağcıları bu ihanetlerinden dolayı mahkum etmiş ve daha da edecektir.

Türkiye'nin her yanında gelişen yığınsal ve militan eylemler, işçi sınıfımızın, Kürt halkının ve öğrenci gençliğin geçmişten çıkarılan derslerle burjuva devletine çetin günler yaşatacağını gösteriyor. Sınıf daha henüz önderine tam kavuşmadığı halde militan eylemleriyle burjuva devletini, ordusunu ve polisini karşısına alabiliyorsa, önderine kavuşunca burjuvazi bugün korktuğu kadarıyla kalmayacak, kaçacak delik arayacaktır. 1990 yılı işçi sınıfı ve Kürt-Türk tüm emekçiler açısından önemli bir dönemeç olacağa benziyor.

Yaşasın işçi sınıfının öncü müfrezesi TKP'miz!

Muzaffer Savaşçılar, Paris

Korkuyorlar, korksunlar

Yoldaşlar,
Mitinglerde, alanlarda, benim işçim, benim köylüm diye bas bas bağıran eli kanlı Demirellerin işçi ve emekçi halkın iradesini hiçe sayma planları boşunadır. Kürdistan'da gelişen şanlı mücadele de bunu göstermiştir.

Türkiye çapında işçi ve emekçilerin, öğrencilerin mucadelesine bir de bu başkaldırı eklenince, burjuvalar bu sefer girecek delik aramak için Çankaya'da toplantı yaptılar.

Paçaları tutuşan burjuvalar ne yapacaklarını şaşırdılar. Varsınlar korksunlar, daha da korkacaklar. Korktuklarını gizlemeye çalışıyorlarsa da gizleyemiyorlar. Faşist Kenan Evren bile korkudan "demokrat" kesildi. Kendisinden hesap sorulacağını bildiği için, örneğin, Kürt halkına Kürtçe konuşma hakkı verilsin diyor.

İkiyüzlü burjuvazi hem böyle sözler ediyor, hem de olmadık baskılar yapıyor. İki ay önce, Mardin plakalı bir dolmuş İzmir'e işçi götürürken, burjuvazinin köpekleri dolmuşu iki saat kovalamışlar ve kazaya sebebiyet vererek Kürt olan şoför vatandaşı yakalamışlar. Adamı niye kaçtın diye günlerce sorgulamada tutmuşlar. Meğer adamcağız ehliyetsiz olduğu için kaçmış. Sırf bu yüzden de olmadık işkenceyle karşılaşmış.

Yoldaşlar, işçi sınıfının bayramı olan 1 Mayıs çok canlı bir ortama denk düştü. Bir koldan işçi sınıfı, bir koldan Kürt emekçisi tek bir dalga olmuş yaklaşıyor. Bu sefer kurtuluşları olmadığı için burjuvalar korkmakta haklılar.

H.Arpaçukur, Paris

Disiplini sürekli güçlendirelim

Merhaba yoldaşlar,
Gericilik dönemi, kapitalizmin tüm demokratik görüntülerini fırlatıp attığı, işçi sınıfı ve ezilen yığınlar üstünde ağır bir ekonomik ve siyasal şiddet uyguladığı bir dönemdir. 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte Türkiye böyle bir döneme girmişti. Bu dönem, Türkiye işçi sınıfının siyasal öncüsü komünist partisine yüklediği olağanüstü görevlerle, işleyişte merkeziyetçiliğin önemini çok güzel göstermişti. Bu örneği hiç akıldan çıkarmamak gerekir.

Kapitalist toplumda komünist disipline, örgüt işleyişine, kararlarına karşı işleyen ve küçük burjuvaziden kaynaklanan güçlü bir eğilim var. Bu eğilim ideolojik ve örgütsel konularda laçkalık olarak yansıyor. Küçük burjuvazi, burjuva zehirin komünist disiplinine karşı işleyen taşıyıcısı oluyor.

Bu nedenle, merkeziyetçiliğin neden komünist partisinin örgütsel işleyiş ilkesi olduğunu hiç unutmayalım. Örgütlenmede oportünist görüşler, ideolojide oportünizmin doğrudan bir uzantısıdır. İşçi sınıfını devrim ve komünizm davasından alıkoyar.

Arif Emin, Paris

Fırtına yolda

Değerli yoldaşlar,
Sınıf kavgası her gün biraz daha hızlanıyor, her eyleme bir yenisi ekleniyor. Burjuvazi ne yapacağını şaşırmış durumdadır. Artık yönetemez olmaya doğru yaklaşmaktadır. Her gün bir tanesi istifa ediyor. Nerede ne olay olursa dışarıdan kışkırtıldığı iddia ediliyor. Sanki bizim ülkede sınıf kavgası olmaz! ANAP'ın olayları küçük görmesi, daha doğrusu böyle görünmesi, diğer burjuva siyasetçileri, Demirel'i İnönü'yü vb. telaşlandırıyor.

Yoldaşlar, sınıf kavgası gerçekten bugün çok yüksek bir boyuta varmıştır. Emeç'i, Aksoy'u büyük olasılıkla devlet vurdu. Gazetelerde son günlerde hep MİT'in reklamını yapan, uçak rehinelerini iki saniyede kurtaran burjuvazi bazı oyunlar çeviriyor. Ama bu kez kendi kazdığı kuyuya kendisi düşecek.

İşçi sınıfı, deneyim kazanmış, bilinçlenmiştir. Bu kez yenilmeyecektir. Burjuvazi ağzıyla kuş tutsa, işçi sınıfı şalteri indirdiği zaman, onun ayakları altında ezilecektir.

Yoldaşlar kavga büyümüştür, bize de daha büyük görevler düşmektedir.

Ufuktaki sesi dinleyin, fırtına yolda!

Ufuk Ç., Paris

Halepçe katliamı lanetlendi

Selam yoldaşlar,
Halepçe katliamı yığınsal bir protestoyla lanetlendi.

Yüzyıllardır kimliği yok edilmeye çalışılan Kürt halkı, 1988'de Irak Kürdistanı'nda bir kırım daha yaşamıştı. Gerici Saddam rejimi, Irak Kürdistanı'ndaki mücadeleyi engellemek için ne varsa yok etmeye çalıştı. Bütün bunları dünyanın gözü önünde yaptı. Bin kadar Kürt emekçisi yaşamını yitirdi, birçoğu da yaralı ve sakat kaldı.

Irak'tan canını zor kurtaranlar Türkiye'ye sığındılar, bir kırım da orada yaşamaya başladılar. Sağlıksız yerlerde, gıdasız ve toplumdan tecrit edilmiş bir şekilde yaşamaya terk ediliyorlar.

Irak'ta gerçekleştirilen katliam, gerek Türkiye'de, gerekse birçok Avrupa ülkesinde yığınsal protestolarla lanetlendi. Fransa'da partimiz adına gösteriye katıldık, "Kürt ulusuna ayrılma hakkı" pankartıyla yürüyüşte çeşitli sloganlarımızı haykırdık.

Kerim Yılmaz, Paris

İnandık artık

Bu kalabalığı gör de düşün
Bu kalabalığı gör de anla
Bu kalabalığı gör de katıl
Kalpler bir atıyor devrim arzusuyla

Önümüzde engeller yıkılacak tek tek
Düşman gidemeyecek düşündüğü yere
Kapitalistler ağlayacak proletarya geliyor diye
Kalpler bir atıyor devrim ateşiyle

Haydi yoldaşlar engel kalmayacak artık
Başlar dik yürekler bir artık
Biz komünizme inanmış devrimcileriz artık
Kalpler bir atıyor devrim arzusuyla

Biz inandık TKP ideolojisine
Biz inandık komünizm sevgisine
Biz inandık proletarya devrimine
Kalpler bir atıyor devrim ateşiyle

K.Huzur, Londra

KAVGA VE YORUM

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:16 Sayı:393

İŞÇİNİN SESİ

1 Mayıs, 1 Mayıs alanında kutlanmalıdır
23 Nisan 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

"Akın var, 1 Mayıs alanına akın, alanı zaptedeceğiz alanın zaptı yakın!"

HEM 1 MAYIS ALANINI HEM DE İKTİDARI ZAPTEDECEĞİZ

Kendi uyuz anayasasını, yasalarını, yasama ve yargı organlarını hiçe sayan burjuvazinin, meşruluğu kendinden menkul kararnamelerle ülkeyi yönetmeye çalışması, aslında onun *gayrımeşruluğunun*, iyice gereksizleştiğinin ifadesidir.

Burjuvazinin, grevlerin yaygınlaşması ve Kürt halkının kentlerde başkaldırması üzerine yaptığı melun "zirve"nin ardından kısa bir sessizlik yaşandı. Çok geçmedi, 1 Mayıs yakınlaşıp, işçi sınıfı basıncı artırdıkça, yine "hızlı" yaşamaya başladılar. Skandallar, ifşaatlar, bu kez DGM soruşturmalarına konu olacak biçimde yeniden ortalığa saçıldı. Ardından, bu hargür arasında, burjuva partiler "zirve"sinde genel görüş birliği sağlanan çeşitli uygulamalar başlatıldı.

Başbakan Akbulut'u kimse adamdan saymadığı için kendi içinde bile birliği tehlikede olan bakanlar kurulu, Özal başkanlığında toplandı. Yalnızca Türkiye Kürdistanı'nda değil tüm ülkede baskı ve zulmü artıran yeni bir yasa gücünde kararname yayınladı.

Türkiye burjuvazisi ancak bunu verebilir

413 sayılı bu yasa gücünde kararname ile, Türkiye Kürdistanı'nda (ya da olağanüstü hal ilan edilebilecek büyük endüstri merkezleri gibi yerlerde) sansür, ağır para cezası, matbaa kapatma, sürgün, zorunlu göç, grev vb. sendikal faaliyetlerin kaldırılması, *yürütmenin* tasarrufuna bırakılıyor. İtiraz olanağı olmuyor, anayasa mahkemesinde iptal falan ettirilemiyor vb.

Yani burjuvazi ülkeyi, "olağan" burjuva parlamenter yöntemleriyle *artık yönetemediğini*, kendi yasama meclisinin süs gibi iyice bir kenara atıldığını, bu kararname ile bir kez daha itiraf etmiş oluyor. Kendi anayasa mahkemesi, kararname çıkarma yetkisi veren yasaları bir bir iptal ediyormuş, kararnamelerin çoğu meclisteki yasal onay sürelerini aştıkları için hükümsüzmüş, kararname anayasaya ters düşüyormuş, burjuvazinin umurunda bile değil. Kendi uyuz anayasasını, yasalarını, yasama ve yargı organlarını hiçe sayan burjuvazinin, meşruluğu kendinden menkul kararnamelerle ülkeyi yönetmeye çalışması, aslında onun *gayrımeşruluğunun*, iyice gereksizleştiğinin ifadesidir.

Son kararnamenin bir kez daha sergilediği bir başka gerçek, nesnel olarak gereksinim duyduğu halde bir türlü emperyalistleşemeyen Türkiye gibi bir ülkede, burjuva demokrasisinin ancak böyle güdük, sınırlı olabileceği, sınıf mücadelesi bastırdıkça daha da daralacağıdır. "Türkiye tipi", sınırlı demokrasi, işte budur. Her gördüğü baskı karşısında, öfkeyle teoriyi birbirine karıştırıp, "faşizm" nutku çeken sol hareketin, böylece aklamış olduğu (ve teoride, özünü bir türlü anlamamakta direndiği) burjuva demokrasisi, işte budur!

Yürükoğlu yoldaş, burjuva demokrasisinin zayıf halkalardaki yazgısını değerlendirirken aynen şöyle diyordu:

"Tüm dünyada görülen odur ki, burjuva devletinin bürokratik, merkeziyetçi yapısı hem ekonomik ilerlemeye, hem kapitalizmin bunalımının derinleşmesine, emperyalizmin giderek daha gericileşmesine denk düşer biçimde giderek *merkezileşmektedir.* Bu tüm dünyada gözlenen bir eğilimdir. Güçlü ekonomilere sahip, bunalımları daha az ciddi olan emperyalist-kapitalist ülkelerde bu merkezileşme, burjuva demokrasisi ile şimdilik yanyana yürüyebilir. Oysa Türkiye gibi, ekonomik bunalımların ve onun üstünde yükselen toplumsal-siyasal bunalımların derin olduğu ülkelerde *burjuva demokrasisi bile merkeziyetçilik isteyen yapıya ayak bağı oluyor.*

"Türkiye'de finans-kapitalin ekonomik ve siyasal manevra alanı dardır ve gelişmesi emperyalistleşmesi ile bağlıdır. Bu oldukça uzak bir olasılıktır. Öte yanda, sermaye yoğunlaşıyor, merkezileşiyor, devlet tekelci kapitalizmi hızla genişliyor. Ülke çok yönlü bunalımlarla çalkalanıyor. Toplumdaki bunalım devlete de yansıyor. Burjuvazi sık sık yönetemez duruma geliyor... Bu durum burjuva devletinin bürokratik merkeziyetçi yapısını olanakları geniş ülkelerden hatta daha da güçlendirmeyi gerektiriyor. 1961'den bu yana yapılanların anlamı budur." (R.Yürükoğlu, *Faşizmin Çözülüşü,* 1984, s.66-67) (abç)

Son gelişmeler, bu değerlendirmenin yaşamla ne kadar bağlı olduğunun kanıtıdır.

Burjuvazinin önünde, dizi dizi sorun birikmiştir. "İhracatın lokomotifi" olan tekstil endüstrisi, dünya pazarlarında kota paylarını yitiriyor. İhracat geneliyle geriliyor. Enflasyon yeniden %65'e fırladı. Dış ilişkiler işe kördüğüm oldu. Burjuvazi psikopata döndü, her taşın altında "düşman" arıyor. Pek de haksız sayılmaz. Dışta, önde gelen emperyalistler, Türkiye'nin kendi denetimleri dışında bir "bölge gücü", bir baş belası olmasını istemiyorlar. İşte işçi sınıfımız düzeni yıkmaya yönelik kararlı bir mücadele yükseltiyor, Kürt halkı ayağa kalkıyor. Emekliler sokak gösterisi yaparken, şoförler ve öteki esnaflar iktidara tehdit ilanları yayınlıyorlar.

Burjuvazinin kendi içindeki hırlaşmalar da iyice azıttı. Ortalık, hem de cumhurbaşkanının parmağının olduğu söylenen H.C.Güzel skandalıyla çalkalanıyor. Başbakan hükümet üyelerini zaptedemediği için, bakanlar kurulu Özal'ın başkanlığında toplanıyor. İstifalar, şantajlar birbirini kovalıyor.

Yeni çıkartılan ve yalnızca Türkiye Kürdistanı'nda değil tüm ülkede baskıyı ve zulmü artıran 413 sayılı yasa gücünde kararname, daha doğrusu ülkeyi olağan yöntemlerle yönetemeyen burjuvazinin "kararname rejimini" olağanlaştırmakta oluşu, bu ortamın ürünüdür.

Hepsinin ortak böleni devletin "esenliği"dir!

413 sayılı kararnamenin yayınlanmasıyla birlikte burjuva muhalefetin aldığı tutum ilginçtir. Demirel "Kuyucu Murat Paşa tedbirlerine varız demedik" der ve sansüre, sürgüne karşı çıkarken, muhalefeti şiddetli değil, "yumuşak"! İnönü, kararnameyi "şurası olumlu, şurası olumsuz" türünden bir dille eleştirirken, "anayasadan yetki alan bir devlet görevlisinin bu yetkilerini kullanması doğaldır" diyor, açıkça destek veriyor. Hele, cumhurbaşkanının TV konuşması üstüne şu söyledikleri çok hoş:

"Özal'ın, 'bu kararnamede getirilen önlemler basına sansür getirmeyecektir, insanları sürgün etmeyecektir' demesini olumlu karşılıyorum. İnanamıyorum, ama olumlu karşılıyorum ve bunları görmek istiyorum." (*Cumhuriyet,* 17 Nisan 1990)

Bu "anlayışlı" tutum, sosyal demokratların, kazara iktidara gelirlerse ne yapacaklarının da aynası oluyor.

Öte yandan, en gericisinden en liberaline dek basının yorumları "ölçülü", "sağduyulu" dur(!) Köşe yazarları, "rejimin adını koyalım" diyor, ama bir türlü ağızlarındaki baklayı çıkaramıyorlar. İlhan Selçuk, Özal'a sesleniyor, "aklını peynir ekmekle mi yedin" diyor. Hepsi, yeni önlemlerin kişi hak ve özgürlüklerine ağır kısıtlamalar getirdiğini yazıyor, ama "söyleyemiyorlar". Belli ki gazeteler, Özal'ın dediği gibi yapmaya, kendi kendilerini sansürlemeye başlamışlar.

Ancak, yazıların son cümlelerinin "anlayış"(!) dolu olmasının esas nedeni bu değildir! *Günaydın*'da Necati Zincirkıran bunu güzel koyuyor:

"Bugün karşı karşıya bulunduğumuz tehlikeyi devlet güçlerinin bertaraf edebilmesi için devletin öngördüğü önlemlerin uygulanmasına yardımcı olmaktan *başka çıkar yol yoktur.*" (*Günaydın,* 11 Nisan 1990)

Demokrasi ve özgürlük demagojisini en çok yapan liberal *Cumhuriyet* de farklı görüşte değildir. Ancak, demokrasi ve insan hakları açısından gerilemenin "tehlikeli" olduğu uyarısını yapıyor. Hepsi de, "zirve"de varılan görüş birliğiyle uyumlu olarak, "ülkenin devleti ve milleti ile bölünmezliği"nin *herşeyden* üstün olduğunda ağız birliği ediyorlar.

Bütün bu tutumun ardında, birbirini açıklayan, birbirine denk düşen iki temel neden yatıyor. Birini Ali Sirmen söylüyor: "Türkiye'de devletin üç gücü de (yani, yasama-yürütme ve yargı-*İ.S.*) çökmüştür." (*Cumhuriyet,* 14 Nisan 1990) Ötekisi, işçi sınıfının sınıf mücadelesini yükseltmesi ve Kürt halkının kentlerde ayağa kalkmakta oluşudur. Üstelik 1 Mayıs geldi çattı. Olağanüstü hal bölgesinde halkın gazeteleri boykot etmesi, 1 Mayıs'ın buralarda da "hareketli" geçeceğinin işareti sayılabilir.

İşçi sınıfımız bugün 1 Mayıs alanını yarın iktidarı zaptedecek!

Bu durumun farkında olan burjuvazi, 1 Mayıs yaklaştıkça, işçinin öfkesini yatıştırmaya, dikkatini dağıtmaya, eylemlerin, grevlerin önünü tıkamaya çalışıyor. 413 sayılı kararnamenin dışında, başka "önlemler" de aldı. GAP projesini tehdit eden çimento grevini erteledi. Hemen ardından, çimento ve tarımdaki toplu sözleşmeleri, kendisi için yüksek sayılabilecek zamlarla, *hızla* bağladı.

Burjuvazi, bu girişimleri sürdürürken, "kendimize güveniyoruz, devlet güçlüdür" edaları takınmayı ihmal etmedi. Ama, "alışamıyorum" gibi basit Türkçe sözcüklerin tişortlarda vb. kullanımına bile cipli-coplu tepki göstermesi, güçsüzlüğünü, çaresizliğini sergiledi. İşin hoş yanı, bir bütün olarak işçi sınıfı, burjuvazinin bu korkusunun çok iyi farkındadır ve onun üstüne üstüne yürümeye kararlıdır. Tehditlere, sahte gülücüklere, yöneticilerinin korkaklık ve döneklığine karşın 1 Mayıs'ı 1 Mayıs alanında kutlamada ısrarlı oluşu bunu yansıtıyor.

Aralık 1989'da yapılan son Türk-İş genel kurulunda, 1 Mayıs'ın Türk-İş eliyle kutlanması kararının alınmasına karşın, Türk-İş genel merkezinin örgüt disiplinini çiğneyerek, 1 Mayıs'ı, değil 1 Mayıs alanında, herhangi bir açık hava toplantısıyla bile *kutlamamayı* kararlaştırması da işçi sınıfının kararlılığını etkilemiyor. Müthiş öfkelendiriyor.

İşçi sınıfının, son yılların 1 Mayıs'larında attığı her ileri adım karşısında *sürekli* geri adım atan sosyal demokrat sendikacıların, Türk-İş yönetiminin tutumunu işçileri fabrikalara hapsetmeye ve orada onlara bir bildiri okumaya doğru "ilerletmesi" de, sınıfın mücadele azmini etkilemiyor. Tersine, ona, sosyal demokratların "solculuğunun" gerçek yüzünü gösteriyor.

SHP'nin, hem de "DİSK'li" tabir edilen yöneticilerinin 1 Mayıs için "provokasyona açık bir mitingi neden yapalım" sözleriyle, işçileri "provokasyon olacak" diye eylemden vazgeçirmeye çalışmaları da işçi sınıfına vız geliyor. İşçiler zaten sosyal demokrasiyi ciddiye bile almıyor, kendi partilerini, komünist partisini arıyorlar. Hele Demirel'in, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlanmasında "mahzur görmediğini"(!) açıklaması, işçi mizahıdır. Sanki kendisine soran var!

Şevket Yılmaz, "işçinin sosyal patlamanın fitili olmasından" korktuğunu söylüyordu. Bu tanım pek de yanlış sayılmaz. "Sosyal patlamanın" yani devrimin fitili ve fünyesi olan işçi sınıfı devlete göz dikmiştir, iktidara yürüyor. Bu yolda, 1 Mayıs'ı, 1977 şehitlerinin kanıyla sulandığı 1 Mayıs alanında kutlamaya kararlıdır!

40 sendika şubesi, 1 Mayıs için başvuru yaptılar bile. Ayrıca Belediye-İş'in, Taksim alanının adının 1 Mayıs alanı olarak değiştirilmesi amacıyla İstanbul Belediyesi'ne verdiği 10 bin imzalı dilekçe, yalnızca imza verenlerin değil, milyonlarca işçinin özlemini yansıtıyor. Şu slogan daha şimdiden kulaklarımızda çınlıyor: Akın var 1 Mayıs alanına akın, alanı zaptedeceğiz alanın zaptı yakın!"

Alanı da iktidarı da zaptedeceğiz. Demokrasi işçilerle gelecektir. Tek silah parti, tek yol devrim!

Haydi 1 Mayıs'a!

Haydi 1 Mayıs alanına!

Salih Can